

PACKED

Expertisecentrum Digitaal Erfgoed

JAARVERSLAG 2013

PACKED vzw - Expertisecentrum Digitaal Erfgoed
Delaunoestraat 58 bus 23
1080 Brussel
België
E: info@packed.be
T: ++32 (0)2 217 14 05
M: ++32 (0)486 67 36 07

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	5
1. EVALUATIE	6
1.1 SAMENVATTING	6
1.2. ENKELE CIJFERS TER VERGELIJKING	8
2. KOPPELING VAN ACTIVITEITEN MET DOELSTELLINGEN	11
2.1. OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	11
2.2. BEKNOPT OVERZICHT ACTIVITEITEN	12
3. ORGANISATIESTRUCTUUR	17
3.1. BESTUURSORGANEN	17
3.2. PERSONEEL	17
3.3. PROJECT- OF WERKGROEPEN	19
4. SAMENWERKING	21
4.1. SAMENWERKING IN VLAANDEREN EN BELGIË	21
4.2. INTERNATIONALE SAMENWERKING	22
5. ACTIVITEITEN	24
5.1. Digitaal-erfgoedprojecten Europa	24
5.1.1. Voortzetten Digitising Contemporary Art (DCA)	24
5.1.2. Voortzetten Linked Heritage.....	25
5.1.3. Opstarten ATHENAPlus.....	26
5.1.4. Deelname aan voorbereiding andere Europese digitaal-erfgoedprojecten	27
5.1.5. Voorbereiden PREFORMA.....	27
5.1.6. Voorbereiden EuropeanaSpace	28
5.1.7. Lidmaatschap stuurgroep Daguerreobase.....	28
5.2. Digitaal-erfgoedprojecten Vlaanderen	28
5.2.1. Bijdragen aan ‘Naar een digitaal depotmodel voor kleine archiefinstellingen’ (AMVB) ..	28
5.2.2. Bijdragen aan ‘Digitale containers voor preservatie’ (Boekentoren)	28
5.2.3. Bijdragen aan ‘COLD - Voortraject voor het archiveren en bewaren van multimediale data’	29
5.2.4. Erfgoedzorg in de kunstensector	29
5.2.5. Projecten die volgen op het verlenen van advies bij de opmaak van subsidiedossiers ...	30
5.2.6. Ontwikkeling plugin voor erfgoedinstellingen op INgeBEELD, het platform voor mediawijsheid	31
5.2.7. Expertisedatabank ETWIE	31
5.2.8. MARcus Gerard InformatieSysteem (Bruggemuseum)	32
5.2.9. VIAA	32
5.2.10. Archiefzorg bij Brusselse kunstinstellingen	33
5.2.11. Persistente Identificatie	33
5.3. Cultureel ErfgoedStandaarden Toolbox (CEST)	34
5.3.1. Onderzoekstrajecten	34
5.3.2. Ontwikkelingstrajecten	36
5.3.3. Af te ronden trajecten	38
5.3.4. Platform kennisdeling.....	39
5.3.5. Vorming.....	42
5.4. Open Cultuur Data	43
5.4.1. Pilotproject rond persoonsnamen als open data.....	44

5.4.2. Sensibilisering en begeleiding m.b.t. open data.....	44
5.4.3. Organisatie van evenementen m.b.t. open data.....	45
5.5. SCART	45
5.5.1. Afwerken digitalisering videowerk Danny Matthys (i.s.m. argos)	46
5.5.2. Verspreiding richtlijn bewaring audiovisuele apparatuur	46
5.5.3. Preservering games en cross-mediale toepassingen	46
5.5.4. Bijdragen aan het onderzoeksproject 'Generatieve Kunst. De casus Peter Beyls' (Sint-Lukas).....	46
5.5.5. Bijdragen aan de afwerking van case studies S.M.A.K.	46
5.5.6. Bijdragen aan case study Marie-Jo Lafontaine i.s.m. S.M.A.K.....	47
6. OVERLEG	48
6.1. Cultureel-Erfgoedoverleg.....	48
6.2. Gebruikersgroep 'Cultureel erfgoed en auteursrecht'	48
6.3. Platform Duurzame Digitale Duurzaamheid	48
6.4. Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed	49
6.5. Europeana Vlaanderen Overlegplatform.....	49
6.6. Europeana Network	49
6.7. Interprovinciaal registratorenoverleg	49
6.8. Vlaams-Nederlandsoverleg AAT-Ned	49
6.9. Gebruikersgroep COMETA	50
6.10. Overleg Taalunie.....	50
6.11. Overleg duurzame digitale infrastructuur.....	50
6.12. Nederlands-Vlaams taakveldoverleg registratie/informatiebeheer	50
7. DISCURSIEVE ACTIVITEITEN	51
7.1. Activiteiten Digitale Week	51
7.2. Artikels voor VVBAD-tijdschrift 'META'	51
7.3. Gastcolleges in hoger onderwijs	51
7.4. Bijdrage conferentie 'Informatie Aan Zee'	51
7.5. Andere PACKED-publicaties.....	52
7.6. Uitbreiding Creative Media Days naar de cultureel-erfgoedsector	52
7.7. Cursus Heemkunde Vlaanderen	52
7.8. Andere evenementen.....	52
8. ONDERSTEUNING	57
8.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten	60
8.2.1. Advisering & opvolging verstrekt advies Bruggemuseum.....	61
8.2.2. Advisering & opvolging verstrekt advies Archiefcentrum voor Vrouwengeschiedenis... 61	
8.2.3. Advisering & opvolging verstrekt advies Stadsarchief Leuven	61
8.2.4. Advisering CO7/Vlasmuseum: Duiken in de machine	61
8.2.5. Advisering Provincie West-Vlaanderen: Arbeidsmigratie in Midden en Zuid-West-Vlaanderen	61
8.2.6. MEDEA	61
8.3. Loket andere	62
8.3.1. Doorlichting online catalogus VKC/CAHF.....	62
8.3.2. Doorlichting opslag van digitale beelden LUKAS	62
8.3.3. Voorstudie Integratie Digitale Erfgoedcollecties Mechelen	63
8.3.4. Maarten Van Severen Foundation	63
8.3.5. FLACC	63
8.3.6. Artesis Hogeschool.....	63

8.3.7. Stuurgroep Multita	63
8.3.8. Analyse e-depot en DAM functionaliteiten Erfgoedinzicht.....	64
8.3.9. Aanbesteding Collectiebeheersysteem voor het Zilvermuseum	64
8.3.10. Aanbesteding Collectiebeheersysteem voor de Provincie Antwerpen.....	64
8.3.11. Werkgroep waardering en selectie	65
8.4. Ondersteuning opzetten Europese digitaal-erfgoedprojecten (ad hoc)	65
9. EXTERNE COMMUNICATIE.....	66
9.1. Websites	66
9.1.1. Onderhoud van PACKED-website.....	67
9.1.2. Technisch optimaliseren van de CEST-website.....	67
9.1.3. Onderhoud en uitbouw van SCART-website.....	67
9.1.4. Inbedden van projectwebsite(s)	67
9.1.5. Integratie Europeana API.....	68
9.2. DE PACKED-NIEUWSBRIEF.....	68
9.3. DIRECTE COMMUNICATIECAMPAGNE PACKED	69
10. Algemene beheer	70
10.1. Rapportering aan algemene vergadering en raad van bestuur.....	70
10.2. Uitbreiding raad van bestuur	70
10.3. Personeelsbeheer.....	70
10.4. Financieel beheer	70
10.5. ICT-beheer	71
10.6. Beleid maatschappelijke en culturele diversiteit	71
10.7. Beleid duurzaamheid en ecologisch bewustzijn.....	71
10.8. Aansluiting Vlaams Actieplan Armoedebestrijding.....	71
11. TOELICHTING BIJ HET FINANCIËEL VERSLAG	72

INLEIDING

Het voorliggende jaarverslag is het jaarverslag voor het werkingsjaar 2013, het tweede jaar uit de beleidsperiode 2012-2016 waarvoor een werkingssubsidie door de Vlaamse overheid aan PACKED vzw werd toegekend als expertisecentrum digitaal erfgoed.

In dit verslag werd gekozen voor een toetsing van de doelstellingen voor 2013, zoals deze vastgelegd werden in het Actieplan 2013 en de Beheersovereenkomst 2012-2016. Dit gebeurt aan de hand van een beschrijving van de activiteiten die in 2013 plaatsvonden. Ook activiteiten die niet waren voorzien in het Actieplan 2013 zijn opgenomen in dit jaarverslag.

Eerst worden de doelstellingen en organisatiestructuur van PACKED vzw besproken; nadien volgen de ontwikkelingen op het niveau van de samenwerking en een overzicht van de activiteiten. De financiële verantwoording sluit dit jaarverslag af.

1. EVALUATIE

1.1 SAMENVATTING

2013 was het tweede jaar waarin PACKED vzw als expertisecentrum digitaal erfgoed op volle kracht kon draaien. In vergelijking met einde 2012 is de ploeg op het einde van 2013 aangegroeid van 7 tot 9 medewerkers; dit vertaalt zich in een stijging van 1 VTE op het einde van het jaar (van 5,9 VTE naar 6,9 VTE). Dit weerspiegelt zich ook in de grote hoeveelheid activiteiten die PACKED vzw zelf organiseerde of bij betrokken was. Uit de beknopte interne evaluatie blijkt duidelijk dat deze activiteiten de verschillende operationele doelstellingen die worden vermeld in de beheersovereenkomst en het actieplan 2013 afdekken.

De beknopte evaluatie toont ook dat we ondanks de 6,9 VTE op het einde van 2013 en de grote inzet van alle medewerkers er niet in zijn geslaagd om een aantal vooropgestelde activiteiten te realiseren. De reden hiervoor is in de eerste plaats tijdsgebrek. Dit tijdsgebrek is op haar beurt in grote mate het resultaat van de bereidheid van PACKED vzw om zoveel mogelijk in te gaan op ad hoc loketvragen, projectvoorstellen, uitnodigingen, ...

Bovendien heeft PACKED vzw in 2013 twee belangrijke nieuwe activiteitslijnen ontwikkeld die niet of in meer beperkte mate voorzien waren in het actieplan:

- een activiteitslijn die betrekking heeft op het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA);
- een activiteitslijn die betrekking heeft op erfgoedzorg in de kunstensector.

VIAA is (onverwacht) opgericht op het einde van december 2012, dus dit kon niet voorzien worden in het Actieplan 2013. Omdat we VIAA als een potentieel belangrijk instrument beschouwen om in Vlaanderen een kwaliteitsverbetering te realiseren voor de digitalisering, digitale archivering en het (online) toegankelijk maken van cultureel-erfgoed zijn we onmiddellijk na de oprichting een gesprek aangegaan met Nico Verplancke, directeur van VIAA. Dit heeft geleid tot een intensieve samenwerking vanaf 1 april 2013. De activiteitslijn omtrent erfgoedzorg in de kunstensector was wel al in een meer beperkte vorm voorzien; ze is er gekomen na suggestie van het Agentschap Kunsten en Erfgoed. We merken dat de kunstensector met een aantal gelijkaardige uitdagingen kampt met betrekking tot digitale duurzaamheid als de cultureel-erfgoedsector. Hierdoor dreigt waardevol materiaal verloren te gaan nog vooraleer het kan (h)erkend worden als cultureel erfgoed. De inzet van PACKED vzw voor de kunstensector is mede belangrijk in het kader van de ontwikkeling van een proactieve aanpak voor digitaal erfgoed (en zeker born digital erfgoed). Hier stellen zich zeer grote uitdagingen.

In 2013 hebben we gemerkt dat de onvoorziene opportuniteiten verder zijn toegenomen. Dit is een goede zaak omdat het aantoont dat men PACKED vzw als expertisecentrum digitaal erfgoed weet te vinden en waardeert. Het afgelopen jaar hebben we ook een aantal loketvragen ontvangen die uitgegroeid zijn tot mini-projectjes en waarin we aanzienlijk veel tijd hebben geïnvesteerd. Mede omwille van deze grote tijdsinvestering, waren we genooddaakt in een beperkt aantal gevallen een vergoeding te vragen die gelijk was aan de loonkost plus een klein percentage andere kosten omdat de vraag de basisdienstverlening oversteed die we gratis

kunnen leveren.

Het stijgende aantal ad hoc loketvragen, projectvoorstellen, uitnodigingen, ... blijft echter een gevaar inhouden. PACKED vzw kan haar verschillende vormen van dienstverlening naar de sector maar op een goede manier blijven doen als het ook kan blijven investeren in de opbouw van de eigen expertise. De vraag aan dienstverlening neemt zo sterk toe dat het verder uitbouwen van de eigen expertise, net als in 2012, onder druk blijft staan. Gelukkig is in 2013 de PACKED-ploeg verder uitgebreid, maar deze uitbereiding was vooral het gevolg van de nieuwe activiteitslijnen die ook nieuwe resultaatsverplichtingen met zich meebrengen. Het komt er nu op aan te onderzoeken hoe de uitbreiding en de nieuwe activiteitslijnen ook de opbouw van de eigen expertise (bv. in functie van CEST) kunnen ondersteunen.

Hierbij moet rekening worden gehouden dat de loonkost voor meer bijna de helft van de 7,6 VTE in dienst op het einde van 2013 niet wordt gefinancierd door structurele werkingsmiddelen, maar door allerlei projectmiddelen en zelf gegenereerde inkomsten. Dit jaarverslag toont aan dat dergelijke projectmiddelen de slagkracht van PACKED vzw als expertisecentrum vergroten, maar ook dat het werven ervan een zeer tijdrovende en risicovolle activiteit blijft. Vooral het opzetten van of deelnemen aan subsidieaanvragen voor Europese projecten is een zeer tijdrovende bezigheid met slechts een beperkte kans op slagen. Gelukkig is PACKED vzw al een aantal jaren op rij erin geslaagd betrokken te zijn bij succesvolle projectvoorstellen. Omdat de werkdruk voor de huidige PACKED-ploeg zo hoog en de kans op toekenning van subsidies bij Europese projectvoorstellen zo klein is, is vanaf 2013 besloten om zelf voorlopig geen eigen Europese projecten meer op te zetten maar enkel nog als partner te opereren in projecten die door anderen worden gecoördineerd.

Terwijl PACKED vzw in 2011 als expertisecentrum digitaal erfgoed is gestart met voornamelijk aandacht voor de processen van het creëren, beschrijven, bewaren, online toegankelijk maken en uitwisselen van digitaal erfgoed, hebben we sinds 2012 gemerkt dat we hieraan ook het ontwikkelen van een digitale strategie of beleid (op organisatieniveau) en het hergebruik van digitaal erfgoed moeten toevoegen. Het ontwikkelen van een digitale strategie of beleid hebben we voorlopig nog meer op overkoepelend niveau gedaan dan op organisatieniveau. We hebben o.a. intensief gewerkt op het stuk omtrent digitalisering in het memorandum van het Cultureel-erfgoedoverleg *Cultureel erfgoed is meer waard! Op weg naar 2020: De tussenstand?* en een bijdrage geleverd aan *Waardeer Samenwerking. Advies over Nederlands-Vlaams beleid voor het duurzaam beheren, behouden en beschikbaar stellen van Nederlandstalig digitaal erfgoed* van Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren. In de nasleep hiervan zijn we ook betrokken geweest in het afstemmingsoverleg tussen Vlaamse overheid en andere bestuursniveaus omtrent digitale infrastructuur. Ook door onze intensieve samenwerking met VIAA (en de analyse van de digitale noden bij culturele archieven, erfgoedbibliotheken en musea) willen we een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een overkoepelende digitale strategie. Op organisatieniveau hebben we vooral in de museumsector geprobeerd bij te dragen aan de ontwikkeling van een digitale strategie of beleid. We hebben dit gedaan door o.a. een samenwerking op te zetten met VKC, CAHF en hun partnerinstellingen en een traject proberen op te starten met Museum M. Aan het hergebruik van digitaal erfgoed hebben we een bijdrage

geleverd door o.a. Open Cultuur Data, het project INgeBEELD en het project AthenaPlus.

Dat zowel de kunsten- als de cultureel-erfgoedsector de weg vinden naar PACKED vzw als expertisecentrum digitaal erfgoed is een goede zaak. De beste garantie om de digitaliseringskwaliteit en de digitale duurzaamheid te verbeteren blijft echter het vergroten van de expertise bij de collectiebeherende instellingen, de archiefvormers, ... zelf. De expertise van PACKED vzw speelt hierbij een belangrijke rol, maar tegelijkertijd moet het duidelijk zijn dat de aanwezigheid van expertise bij PACKED vzw nooit een reden kan zijn om de expertise erbuiten niet te vergroten. In 2013 hebben we gemerkt dat er op bepaalde plekken in de cultuursector hard wordt voortgewerkt aan expertiseopbouw m.b.t. digitalisering en digitale duurzaamheid maar ook dat er op andere plekken nog steeds te weinig wordt ondernomen op dit vlak. Wanneer er door bepaalde segmenten van de cultuursector zelf niet meer wordt geïnvesteerd in de eigen expertiseopbouw zal dit blijven resulteren in de investering van digitaliseringsmiddelen die niet optimaal renderen en zal het moeilijk blijven voor PACKED vzw om als expertisecentrum op een efficiënte manier aan dienstverlening te doen. Als expertisecentrum kunnen we richtlijnen en goede praktijken aanreiken, maar zelfs met enige andere vorm van ondersteuning is dit niet altijd een garantie voor een kwaliteitsverbetering.

Tot slot willen we net als in ons jaarverslag van 2012 er nog wijzen op de financiële uitdagingen die zich in de toekomst voor PACKED vzw zullen (blijven) stellen. De loonkost zal door zowel de indexering als het respecteren van anciënniteitsafspraken in de CAO van PC 329.01 sneller stijgen dan de structurele werkingsmiddelen die vastliggen voor een periode van vijf jaar en die enkel worden aangepast door indexering. Hierin schuilt een gevaar voor de duurzaamheid van de huidige werking van PACKED vzw.

1.2. ENKELE CIJFERS TER VERGELIJKING

Hieronder volgt een overzicht van enkele meetbare indicatoren m.b.t. de werking van PACKED vzw. Een toelichting over de cijfers die betrekking hebben op 2013 vindt u verder in dit verslag. Een toelichting over de cijfers die betrekking hebben op 2011 en 2012 vindt u in

- jaarverslag 2011:
http://www.packed.be/images/uploads/news/20120329_jaarverslag_2011_web_finaal.pdf
- jaarverslag 2012:
http://www.packed.be/images/uploads/20130329_jaarverslag_2012_web_finaal.pdf

	2011	2012	2013
Organisatiestructuur			
<i>bestuursorganen</i>			
aantal leden RvB aan einde jaar	6	6	4
aantal leden RvB vertrokken	/	0	2
aantal nieuwe leden RvB	/	0	0
aantal bijeenkomsten RvB	5	4	4
aantal leden AV aan einde jaar	8 (waarvan 6 RvB-leden)	8 (waarvan 6 RvB-leden)	6 (waarvan 4 RvB-leden)
aantal bijeenkomsten AV	1	1	1
<i>personeel</i>			

aantal personeelsleden aan einde jaar	7	7	9
aantal VTE aan einde 2013	5,1	5,9	6,9
aantal personeelsleden vertrokken	/	0	1
aantal personeelsleden aangeworven	/	0	3
aantal inkrimpingen dienstverband	/	0	1
aantal uitbreidingen dienstverband	/	0	0
<i>aantal gezamenlijke personeelsvergaderingen</i>	4-tal	4-tal	8-tal
Activiteiten			
<i>projecten</i>			
lopende Europese projecten	3	2	3
nieuwe Europese voorbereid	0	4	4
lopende projecten in Vlaanderen	4-tal	5-tal	10-tal
Ondersteuning			
<i>loketaanvragen</i>			
	20-tal	90-tal	95-tal
CEST¹			
totaal aantal wijzigingen	8.486	1.363	1.357
aantal wijzigingen door PACKED-auteurs	8.486	1.363	1.315
aantal wijzigingen door externe auteurs	0	0	42
aantal gewijzigde pagina's	827	287	193
aantal bestanden opgeladen als bijlage	800	84	55
aantal PACKED-auteurs	7	7	5
aantal externe auteurs	0	4	4
aantal geactualiseerde of toegevoegde informatie over standaarden	2.525	71	42
aantal geactualiseerde of toegevoegde informatie over tools	836	44	4
aantal toegevoegde termen glossarium	158	1	4
aantal gewijzigde termen glossarium	0	15	43
aantal nieuwe gevalstudies gepubliceerd	0	8	5
aantal items CEST-blog	/	32	16
aantal herwerkte richtlijnen	15	10	2
SCART			
toegevoegde interviews ²	/	3	21
toegevoegde gevalstudies ³	/	4	12
toegevoegde artikels ⁴	/	3	10
Vorming			
<i>aantal door PACKED verzorgde vormingssessies</i>			
i.s.m. FARO	0	0	12
i.s.m. Heemkunde Vlaanderen	0	0	2
i.s.m. Digitale Week	0	2	1
i.k.v. Open Cultuur Data	0	0	1
i.k.v. COMETA	0	1	0
i.s.m. Graduaat Bibliotheekwezen en Documentaire Informatiekunde, SCVO Pestalozi	0	2	0
i.s.m. IRO	0	2	0

¹ De cijfers voor 2011 geven een vertekend beeld omdat de CEST-website in 2011 werd gecreëerd.

² Voor 2012 en 2013 geeft dit nog een vertekend beeld omdat een aantal bijdragen afkomstig zijn van de oude PACKED-website.

³ Voor 2012 en 2013 geeft dit nog een vertekend beeld omdat een aantal bijdragen afkomstig zijn van de oude PACKED-website.

⁴ Voor 2012 en 2013 geeft dit nog een vertekend beeld omdat een aantal bijdragen afkomstig zijn van de oude PACKED-website.

i.s.m. Gebruikersgroep Auteursrecht	1	0	0
Disseminatie / communicatie			
<i>artikels bijgedragen aan externe publicaties</i>			
aantal	3	3	11
<i>nieuwsbrieven</i>			
aantal	11	10	10
aantal items	120	140	150
<i>website</i>			
www.packed.be: unieke bezoekers	9.032	9.390	8.634
www.packed.be: pageviews	48.093	35.925	31.575
www.projectcest.be: unieke bezoekers	2.164 (5 maanden)	7.051	8.274
www.projectcest.be: pageviews	51.636 (5 maanden)	54.299	59.172
www.scart.be: unieke bezoekers	/	1.105 (2 maanden)	4.252
www.scart.be: pageviews	/	4.457 (2 maanden)	29.611
www.dca-project.be: unieke bezoekers	/	5.618	6.225
www.dca-project.be: pageviews	/	17.480	19.781
www.opencultuurdata.be: unieke bezoekers	/	/	2.252 (9 maanden)
www.opencultuurdata.be: pageviews	/	/	11.743 (9 maanden)
www.scoremodel.be: unieke bezoekers	/	/	1.289 (9 maanden)
www.scoremodel.be: geregistreerde gebruikers	/	/	120 (9 maanden)
www.scoremodel.be: anonieme rapporten	/	/	281 (9 maanden)
Financies			
<i>inkomsten</i>			
werkingssubsidie	197.726 euro	257.687 euro	286.650 euro
andere inkomsten	223.178 euro	161.393 euro	253.564 euro
<i>uitgaven</i>			
loonkosten	295.804 euro	323.794 euro	397.730 euro
andere kosten	109.218 euro	75.590 euro	83.003 euro

2. KOPPELING VAN ACTIVITEITEN MET DOELSTELLINGEN

2.1. OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

De operationele doelstellingen van PACKED vzw zoals deze werden geformuleerd in het Actieplan 2013 en de Beheersovereenkomst waren:

OD 1: PACKED vzw heeft in onderzoeksprojecten (al dan niet internationaal) omtrent het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed geparticipeerd of ze zelf geïnitieerd, en heeft de bekomen onderzoeksresultaten gedissemineerd naar de cultureel-erfgoedsector en andere belanghebbenden. Ze heeft hierbij een bijzondere aandacht gehad voor het cultureel erfgoed van musea, alsook voor audiovisueel erfgoed.

OD 2: PACKED vzw heeft haar website(s) verder uitgebouwd met als doel de informatie die ze over het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed verzamelt, op een gebruiksvriendelijke manier met behulp van registers en werkinstrumenten ter beschikking te stellen van de cultureel-erfgoedsector en andere belanghebbenden. PACKED vzw heeft hierbij een proactieve houding aangenomen, met een bijzondere aandacht voor het aanmaken en bewaren van digital born informatieobjecten in de cultureel erfgoed- en kunstensector.

OD 3: PACKED vzw heeft een reeks discursieve momenten omtrent aspecten van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed ge(co-)organiseerd. Hierop zijn vertegenwoordigers van de cultureel-erfgoedsector alsook andere belanghebbenden uitgenodigd.

OD 4: PACKED vzw heeft als loket gefungeerd waar cultureel-erfgoedinstellingen terecht kunnen voor advies en begeleiding over aspecten van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed. Indien PACKED vzw voor het beantwoorden van een bepaalde vraag zelf niet over de nodige kennis, ervaring en deskundigheid beschikte, heeft ze doorverwezen naar actoren die deze wel hebben.

OD 5: PACKED vzw heeft overleg geïnitieerd met diverse (binnen- en buitenlandse) partnerorganisaties en actoren uit het cultureel-erfgoedveld (o.a. FARO) en heeft geparticipeerd in (regionale, nationale en internationale) werk- en stuurgroepen en in overlegorganen op het vlak van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed.

OD 6: Om innovatie m.b.t. gebruik van nieuwe standaarden, technologieën en methoden voor het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed mogelijk te maken, heeft PACKED vzw zowel instellingen uit het cultureel-erfgoedveld alsook andere relevante partners betrokken bij projecten en acties, en bij overleg. Onderzoeksprojecten ter ontwikkeling

van nieuwe kennis rond het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed zijn opgezet over de institutionele en sectorale grenzen heen.

OD 7: PACKED vzw heeft de opbouw en de spreiding van kennis, ervaring en deskundigheid m.b.t. het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed, alsook de acties met het oog op de erkenning en bewustmaking van de problematiek omtrent duurzame digitale bewaring en toegankelijkheid afgestemd met andere actoren uit het cultureel-erfgoedveld (met een bijzondere aandacht voor concrete taakafspraken met FARO).

OD 8: PACKED vzw heeft een bijzondere aandacht gehad voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van het personeelsbestand en de raad van bestuur en zet activiteiten op rond diversiteit. Er is getracht om in de raad van bestuur een vertegenwoordiger op te nemen van de privaatrechtelijke archiefsector. Bovendien heeft PACKED vzw zich geëngageerd om proactief vorm te geven aan acties die vervat zitten in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding en die betrekking hebben op hun doelstellingen.

OD 9: PACKED vzw heeft in zijn werking de basisprincipes van duurzaamheid en ecologisch bewustzijn ingebouwd. Dit behelst onder meer constante aandacht voor de ecologische impact van de werking. Het behelst ook een duurzame werking, met kennisborging naast kennisdeling. In dit kader heeft PACKED er ook voor gezorgd dat de omgang met gedigitaliseerd of digital born cultureel erfgoed op een duurzame manier verloopt.

OD 10: PACKED vzw heeft zich geëngageerd om te waarborgen dat de website van de organisatie toegankelijk is. Dit betekent dat de website ook bruikbaar moet zijn voor mensen met een visuele, auditieve of motorische beperking. Indien PACKED een nieuwe website heeft gebouwd, voldoet deze aan de ijkpunten van de AnySurfer-checklist.

Onder hoofdstuk 5 worden de activiteiten beschreven die voortvloeien uit deze operationele doelstellingen.

2.2. BEKNOPT OVERZICHT ACTIVITEITEN

Het onderstaande overzicht toont hoe de verschillende PACKED-activiteiten in 2013 de verschillende vooropgestelde operationele doelstellingen hebben afgedekt.

5. PROJECTEN

5.1. Digitaal-erfgoedprojecten Europa

5.1.1. Voortzetten Digitising Contemporary Art (doelstellingen 1 & 6)

5.1.2. Voortzetten Linked Heritage (doelstellingen 1 & 6)

5.1.3. Opstarten ATHENAPlus (doelstellingen 1 & 6)

5.1.4. Deelname aan voorbereiding andere Europese digitaal-erfgoedprojecten (doelstellingen 1 & 6)

5.2. Digitaal-erfgoedprojecten Vlaanderen

- 5.2.1. Bijdragen aan 'Naar een digitaal depotmodel voor kleine archiefinstellingen' (AMVB) (doelstellingen 1 & 2)
- 5.2.2. Bijdragen aan 'Digitale containers voor preservatie' (Boekentoren) (doelstellingen 1 & 2)
- 5.2.4. Erfgoedzorg in de kunstensector (doelstellingen 1 & 2)
- 5.2.5. Projecten die volgen op het verlenen van advies bij de opmaak van subsidiedossiers (doelstellingen 1 & 2)
 - Azura
- 5.2.7. Expertisedatabank ETWIE (doelstellingen 1 & 2)
- 5.2.8. MArkus Gerard InformatieSysteem (Bruggemuseum) (doelstellingen 1 & 2)

5.3. CultureelErfgoedStandaardenToolbox

- 5.3.5. Onderzoekstraject: METS (doelstellingen 1, 2 & 7)
- 5.3.6. Ontwikkelingstraject: duurzame opslag (doelstellingen 1, 2, 5, 6 & 7)
- 5.3.7. Ontwikkelingstraject: informatieplannen (doelstellingen 1, 2, 3 & 6)
- 5.3.8. Ontwikkelingstraject: databanken in de erfgoedsector (doelstellingen 1, 2, 3 & 6)
- 5.3.9. Ontwikkelingstraject: uitbesteding digitaliseringsprojecten (doelstellingen 1, 2, 3, 6 & 7)
- 5.3.10. Ontwikkelingstraject: persistente identificatie (2)
- 5.3.13. Af te ronden trajecten (doelstellingen 1, 2, 3, 4 & 6)
- 5.3.14. Platform voor kennisdeling: CEST-communicatiekanalen (doelstellingen 2 & 6)
- 5.3.15. Platform voor kennisdeling: onderhoud CEST-registers (doelstellingen 1 & 6)
- 5.3.16. Platform voor kennisdeling: gevalstudies (doelstellingen 1 & 6)
- 5.3.17. Platform voor kennisdeling: richtlijnen (doelstellingen 1 & 6)
- 5.3.19. Vorming: technology watch (doelstellingen 1 & 2)
- 5.3.20. Vorming: glossarium (doelstellingen 2 & 6)
- 5.3.21. Vorming: CEST in de praktijk (doelstellingen 3 & 6)

5.4. Open Cultuur Data

- 5.4.2. Sensibilisering en begeleiding (doelstellingen 2 & 6)
- 5.4.3. Organisatie evenementen (doelstellingen 2 & 6)

5.5. SCART

- 5.5.1. Afwerken digitalisering videowerk Danny Matthys (i.s.m. argos) (doelstellingen 2 & 4)
- 5.5.2. Verspreiding richtlijn bewaring audiovisuele apparatuur (doelstellingen 2, 3, 5, 6 & 7)
- 5.5.5. Bijdragen aan de afwerking van case S.M.A.K. (doelstellingen 1, 2 & 6)

6. OVERLEG

- 6.1. Cultureel-Erfgoedoverleg (doelstelling 5)
- 6.2. Gebruikersgroep 'Cultureel erfgoed en auteursrecht' (doelstellingen 5 & 7)
- 6.3. Platform Digitale Duurzaamheid Vlaanderen (doelstellingen 5 & 7)
- 6.4. Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed (doelstelling 7)
- 6.5. Europeana Vlaanderen Overlegplatform (doelstelling 5)
- 6.6. Europeana Network (doelstelling 5)

- 6.7. Interprovinciaal registratorenoverleg (doelstellingen 5 & 7)
- 6.8. Vlaams-Nederlands overleg AAT-Ned (doelstelling 5)

7. DISCURSIEVE ACTIVITEITEN

- 7.1. Activiteiten Digitale Week (doelstelling 3)
- 7.2. Artikels voor VVBAD-tijdschrift 'META' (doelstelling 1)
- 7.4. Bijdrage conferentie 'Informatie aan Zee' (doelstelling 3)
- 7.5. Andere PACKED-publicaties (doelstelling 1)
- 7.8. Andere evenementen (doelstellingen 1, 3 5 6 & 7)

8. ONDERSTEUNING

- 8.1. Loket (ad hoc) (doelstelling 4)
- 8.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten (doelstelling 4)
 - 8.2.1. Advisering & opvolging verstrekt advies Bruggemuseum (doelstelling 4)
 - 8.2.2. Advisering & opvolging verstrekt advies Archiefcentrum voor Vrouwengeschiedenis (doelstelling 4)
 - 8.2.3. Advisering & opvolging verstrekt advies Stadsarchief Leuven (doelstelling 4)
 - 8.2.4. Advisering CO7/Vlasmuseum: Duiken in de machine (doelstelling 4)
 - 8.2.5. Advisering Provincie West-Vlaanderen: Arbeidsmigratie in Midden en Zuid-West-Vlaanderen (doelstelling 4)
 - 8.2.6. MEDEA (doelstelling 4)
- 8.3. Loket andere (doelstelling 4)
 - 8.3.1. Doorlichting online catalogus VKC/CAHF (doelstelling 4)
 - 8.3.2. Doorlichting opslag van digitale beelden LUKAS (doelstelling 4)
 - 8.3.3. Voorstudie integratie Digitale Collecties Mechelen (doelstelling 4)
 - 8.3.4. Maarten Van Severen Foundation (doelstelling 4)
 - 8.3.5. FLACC (doelstelling 4)
 - 8.3.6. Artesis Hogeschool (doelstelling 4)
 - 8.3.7. Stuurgroep Multita (doelstelling 4)
- 8.4. Ondersteuning opzetten Europese digitaal-erfgoedprojecten (ad hoc) (doelstelling 4)

9. EXTERNE COMMUNICATIE

- 9.1. Websites (doelstellingen 2 & 10)
 - 5.1.4. Inbedden projectwebsite(s) (doelstellingen 2 & 10)
 - 5.1.6. Integratie Europeana API (doelstellingen 2 & 10)
- 9.2. Nieuwsbrief (doelstellingen 1 & 2)

10. ALGEMEEN BEHEER

- 10.1. Algemene beheer PACKED
 - 10.1.1. Rapportering aan algemene vergadering en raad van bestuur (doelstelling 8)
 - 10.1.2. Uitbreiding raad van bestuur (doelstelling 8)
 - 10.1.3. Personeelsbeheer (doelstelling 8)
 - 10.1.4. Financieel beheer (doelstelling 8)
 - 10.1.5. ICT-beheer (doelstelling 9)

- 10.1.6. Beleid maatschappelijke en culturele diversiteit (doelstelling 8)
- 10.1.7. Beleid duurzaamheid en ecologisch bewustzijn (doelstelling 9)
- 10.1.8. Aansluiting Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (doelstelling 8)

Hiernaast werden de volgende acties uitgevoerd die niet vermeld stonden in het Actieplan 2013:

- 5.1.5. Voorbereiden PREFORMA (doelstellingen 1 & 6) (stond niet in Actieplan 2013)
- 5.1.6. Voorbereiden EuropeanaSpace (doelstellingen 1 & 6) (stond niet in Actieplan 2013)
- 5.1.7. Lidmaatschap stuurgroep Daguerreobase (doelstellingen 1 & 6) (stond niet in Actieplan 2013)
- 5.2.9. VIAA (doelstellingen 1, 2 & 6) (stond niet in Actieplan 2013)
- 5.2.10. Archiefzorg bij Brusselse kunstinstellingen (doelstellingen 1 & 2) (stond niet in Actieplan 2013)
- 5.2.11. Persistente identificatie (doelstellingen 2) (stond niet in Actieplan 2013)
- 5.3.12. Project HTML5-profielen (doelstellingen 1 & 2) (stond niet in Actieplan 2013)
- 5.5.6. Bijdragen aan case study Marie-Jo Lafontaine i.s.m. S.M.A.K. (doelstellingen 1, 2 & 6) (stond niet in Actieplan 2013)
- 6.9. Gebruikersgroep COMETA (doelstelling 5 & 7) (stond niet in Actieplan 2013)
- 6.10. Overleg Taalunie (doelstelling 5) (stond niet in Actieplan 2013)
- 6.11. Overleg duurzame digitale infrastructuur (doelstelling 5) (stond niet in Actieplan 2013)
- 6.12. Nederlands-Vlaams taakveldoverleg registratie/informatiebeheer (doelstelling 5 & 7) (stond niet in Actieplan 2013)
- 7.7. Cursus Heemkunde Vlaanderen (doelstelling 5) (stond niet in Actieplan 2013)
- 8.3.8. Analyse e-depot en DAM functionaliteiten Erfgoedinzicht (doelstelling 4) (stond niet in Actieplan 2013)
- 8.3.9. Aanbesteding Collectiebeheersysteem voor het Zilvermuseum (doelstelling 4) (stond niet in Actieplan 2013)
- 8.3.10. Aanbesteding Collectiebeheersysteem voor de Provincie Antwerpen (doelstelling 4) (stond niet in Actieplan 2013)
- 8.3.11. Werkgroep waardering en selectie (doelstelling 4) (stond niet in Actieplan 2013)

De volgende acties stonden wel vermeld in het Actieplan 2013 maar werden buiten de wil van PACKED vzw om slechts in zeer beperkte mate of niet gerealiseerd:

- 5.2.3. Bijdragen aan 'COLD - Voortraject voor het archiveren en bewaren van multimediale data' (doelstellingen 1 & 2)
- 5.2.5. Projecten die volgen op het verlenen van advies bij de opmaak van subsidiedossiers (doelstellingen 1 & 2)
 - argos
 - Bakkerijmuseum
- 5.2.6. Ontwikkeling plugin voor erfgoedinstellingen: 'INgeBEELD' (doelstellingen 1 & 2)
- 5.3.3. Onderzoekstraject: digitalisering van handschriften en oude drukken (i.s.m. Vlaamse Erfgoedbibliotheek) (doelstellingen 2, 6 & 7)
- 5.3.4. Onderzoekstraject: digitalisering van bladmuziek en muziekopnames (i.s.m.

Resonant) (doelstellingen 2, 6 & 7)

5.4.1. Pilootproject rond persoonsnamen als open data (doelstellingen 1, 5, 6 & 7)

5.5.4. Bijdragen aan onderzoeksproject 'Generatieve Kunst. De casus Peter Beyls' (doelstellingen 1, 2 & 6)

5.5.3. Preservering games en cross-mediale toepassingen (doelstellingen 3, 5, 6 & 7)

7.3. Gastcolleges in hoger onderwijs (doelstellingen 1 & 3)

9.3. Directe communicatiecampagne PACKED vzw (doelstellingen 1 & 2)

De volgende acties stonden wel vermeld in het Actieplan 2013 maar werden omwille van tijdsgebrek slechts in zeer beperkte mate of niet gerealiseerd:

5.3.1. Onderzoekstraject: preservering van websites en andere born digital publicaties (doelstellingen 1, 2 & 6)

5.3.2. Onderzoekstraject: preservering van software (doelstellingen 1, 2 & 6)

5.3.11. Ontwikkelingstraject: Linked Open Data (doelstellingen 2, 3, 6 & 9)

5.3.18. Platform voor kennisdeling: Europeana Vlaanderen-wiki (doelstellingen 2 & 6)

7.6. Uitbreiding Creative Media Days erfgoedsector (doelstellingen 3 & 6)

9.1.1. Onderhoud van PACKED-website (doelstellingen 2 & 10)

9.1.2. Technisch optimaliseren van CEST-website (doelstellingen 2 & 10)

9.1.3. Onderhoud en uitbouw van SCART-website (doelstellingen 2 & 10)

Enkele van deze acties worden terug opgepikt in 2014.

3. ORGANISATIESTRUCTUUR

3.1. BESTUURSORGANEN

De Raad van Bestuur bestond in 2013 uit:

- één onafhankelijke voorzitter: Frank Lubbers, gewezen hoofdconservator en adjunct-directeur van het Van Abbemuseum, voorzitter van de adviescommissie van Museum Jan Cunen (Oss, NL), voorzitter van de Stichting Onomatopée (Eindhoven, NL), voorzitter van het Ton Smits Huis (Eindhoven, NL), freelance directeur Museum De Wieger (Deurne, NL) en zelfstandig tentoonstellingsorganisator en kunstadviseur;
- één penningmeester: Frie Depraetere, zakelijk directeur van argos, centrum voor kunst en media;
- Alexandra Pauwels, conservator Stedelijke Musea Mechelen;
- Veronique Despodt, onderzoeker digitale collectie S.M.A.K.;
- Eric Krols, zakelijk leider M HKA;
- Saskia Scheltjens, faculteitsbibliothecaris Faculteit Letteren en Wijsbegeerte UGent.

De Algemene Vergadering bestond in 2013 uit de leden van de Raad van Bestuur, aangevuld met:

- Jan(us) Boudewijns, stafmedewerker bij Museum Dhondt-Dhaenens;
- Inge Schoups, stadsarchivaris van Antwerpen, voorzitter van de Raad van Bestuur van eDAVID vzw, voorzitter van het Platform Digitale Duurzaamheid, en onder andere lid van de Algemene Vergadering van het Vlaams Architectuur Instituut, en van de Raad van Bestuur van het steunpunt FARO.

Op 27/11/2013 nam de Raad van Bestuur akte van het ontslag van de bestuurders Frie Depraetere en Eric Krols. Eind 2013 zocht PACKED nieuwe kandidaten voor de invulling van twee vacante bestuursmandaten. De Raad van Bestuur zal in 2014 opnieuw uitgebreid worden.

3.2. PERSONEEL

Rony Vissers coördineert zowel PACKED vzw als de verschillende grote tijdelijke projecten waarin de organisatie betrokken is, en hij stippelt het globale beleid van de organisatie uit. Hij is ook actief op het vlak van de opbouw en de verspreiding van kennis, ervaring en expertise omtrent de digitalisering van cultureel erfgoed in brede zin. Hij vertegenwoordigt PACKED vzw in overlegorganen en in diverse werk- en adviesgroepen. Rony is sinds januari 2009 in dienst bij PACKED vzw; hij werkte in 2013 voltijds.

Hij wordt bijgestaan door voltijds medewerkster Barbara Dierickx. Barbara is verantwoordelijk voor de taken van PACKED vzw in het kader van de projecten DCA, Linked Heritage en ATHENAPlus. Zij volgt nauwgezet ook alle ontwikkelingen op omtrent Europeana, en is mede

verantwoordelijk voor het project OpenCultuurData. Barbara is actief op het vlak van de opbouw en de verspreiding van kennis, ervaring en expertise omtrent de digitalisering van cultureel erfgoed in de brede zin. Zij neemt binnen PACKED vzw ook de algemene administratieve taken (personeelsadministratie, financiële administratie, ...) op zich, en stelt maandelijks de PACKED-nieuwsbrief samen. Barbara is in dienst bij PACKED vzw sinds augustus 2008; zij werkte in 2013 voltijds.

Emanuel Lorrain is actief op het vlak van de opbouw en de verspreiding van kennis, ervaring en expertise omtrent de archivering en conservering van audiovisueel erfgoed en complexe vormen van born digital erfgoed. Dit heeft zich in 2013 vertaald in de verdere uitbouw van de website www.scart.be, en in onderzoek in het kader van de digitaliseringsprojecten van VIAA. Hij is ook verantwoordelijk voor de Franstalige communicatie van PACKED vzw. Emanuel is in dienst bij PACKED vzw sinds september 2009; hij werkte vanaf oktober 2013 deeltijds ($\frac{3}{5}$ VTE).

Henk Vanstappen is actief op het vlak van de opbouw en de verspreiding van kennis, ervaring en expertise in het kader van CEST (Cultureel Erfgoed Standaarden Toolbox), dat hij verder uitbouwt. Hij is ook mede-verantwoordelijk voor het project OpenCultuurData. Hij vertegenwoordigt bovendien PACKED vzw in overlegorganen en in diverse werk- en adviesgroepen. Henk zetelde in Nederland ook in de adviescommissie DE BASIS en is lid van de Beoordelingscommissie Ontwikkelingsgerichte erfgoedprojecten (tot 2013). Hij is in dienst bij PACKED vzw sinds februari 2010; hij werkte in 2013 deeltijds ($\frac{2}{5}$ VTE).

Christine Sauter was verantwoordelijk voor de administratieve opvolging van het Europese project Digitising Contemporary Art (DCA). Zij is halftijds in dienst getreden van PACKED vzw bij de start van het project op 1 januari 2011 en is terug uit dienst getreden bij het einde op 30 juni 2013, maar heeft in de maanden juli en augustus 2013 nog enkele opdrachten als zelfstandige voor PACKED vzw uitgevoerd.

Bert Lemmens is actief op het vlak van de opbouw en de verspreiding van kennis, ervaring en expertise in het kader van het project Linked Heritage waar hij voornamelijk werkt aan de technische koppeling van de Vlaamse partnercollecties in de aggregatietool, en in de werkgroepen rond thesauri en terminologie. Daarnaast werkt hij aan de uitbouw van CEST, het project Persistente identificatie en de begeleiding van Vlaamse digitaal cultureel-erfgoedprojecten. In 2013 voerde hij ook een aantal belangrijke studies uit, met betrekking tot o.a. Erfgoedinzicht en de digitale noden van de CAHF-partners. Bert is in dienst bij PACKED vzw sinds mei 2011; hij werkte in 2013 voltijds.

Joris Janssens is actief op het vlak van de opbouw en de verspreiding van kennis, ervaring en expertise in het kader van CEST en beheert de technische component van de CEST-wiki. Hij bood ook technische ondersteuning in het kader van het project DCA. Joris is ook actief in het project ATHENAPlus en mede verantwoordelijk voor OpenCultuurData. Daarnaast is hij ook verantwoordelijk voor de interne ICT. Joris is in dienst bij PACKED vzw sinds mei 2011; hij werkte in 2013 voltijds.

Noortje Verbeke is verantwoordelijk voor de uitvoering van taken die PACKED vzw opneemt in het kader van de samenwerking met VIAA. Ze vervult een brugfunctie tussen VIAA, PACKED vzw en de content providers uit zowel de cultureel-erfgoedsector als de omroepsector. Zij coördineert de logistieke voorbereiding van de digitaliseringsprojecten van VIAA, en werkt mee aan de plannen van aanpak voor verschillende types audiovisuele dragers. Noortje is in dienst bij PACKED vzw sinds mei 2013; zij werkte voltijds.

Sanne Van Bellingen is verantwoordelijk voor de realisatie van het project Erfgoedzorg in de kunstensector. In 2013 werkte zij vooral aan een veldtekening en de voorbereiding van een online toolbox en enkele pilootprojecten. Zij was ook verantwoordelijk voor de coördinatie van de stuurgroep en de opstart van een werkgroep. Sanne is in dienst bij PACKED vzw sinds juli 2013; zij werkte voltijds.

Alina Saenko is verantwoordelijk voor de realisatie van het project Persistente identificatie. Zij is in dienst bij PACKED vzw sinds september 2013; zij werkte halftijds. In augustus 2013 was zij ook reeds als student in dienst van PACKED vzw (zie verder).

Eind 2013 lanceerde PACKED vzw een oproep voor de aanwerving van een tweede medewerker voor het project Erfgoedzorg in de kunstensector. Deze vacature werd begin 2014 ingevuld door Nastasia Vanderperren.

In 2013 bood PACKED vzw ook plaats aan vrijwilligers, jobstudenten en stagiairs:

- Djamila Bekkour werkte in het najaar als vrijwilliger aan een actualisering van het CEST-glossarium, het toekennen van tags aan standaardenfiches en de voorbereiding van informatie rond rechten klaren;
- Alina Saenko werkte tijdens de zomermaanden als jobstudent aan het opschonen van het papieren archief van PACKED vzw, en het linken van het digitaal en papieren archief (zie hoger);
- Annika Raïm werkte tijdens het laatste trimester van 2013 als stagiaire bij PACKED vzw (en S.M.A.K.). Zie paragraaf 5.5.6. voor een inhoudelijke beschrijving.

Er wordt op regelmatige basis personeelsoverleg georganiseerd. In 2013 vonden 8 dergelijke bijeenkomsten plaats; op 4/02, 12/03, 22/04, 22/05, 20/06, 5/08, 9/09, en 15/11. Naast dit formele overleg was er op meer reguliere tijdstippen ook informeel overleg tussen de kleinere groepen van PACKED-medewerkers.

3.3. PROJECT- OF WERKGROEPEN

PACKED vzw richtte in het verleden enkele project- en werkgroepen op en zette samenwerking met deze groepen in 2013 verder:

Digitising Contemporary Art

De publieke deliverables die geschreven worden als onderdeel van het DCA-project, worden door een pool van externe experts gereviewed. In 2013 werd een beroep gedaan op:

- Robert Gillesse, senior medewerker kwaliteitszorg DEN - Digitaal Erfgoed Nederland;
- Karen te Brake-Baldock (Cultural Heritage Agency of the Netherlands).

In 2013 stonden deze experts in voor het reviewen van in totaal twee deliverablerapporten:

- D4.2 Guidelines for an A-Z digitisation workflow for contemporary artworks (MRBAB)
- D6.2 Best practices for a digital storage infrastructure for the long-term preservation of digital files (LIMA)

CEST

In het kader van de verdere uitbouw van CEST werd in 2013 enkel ad hoc beroep gedaan op externe specialisten. PACKED vzw nodigde twee experts uit:

- Hilke Arijns, Preventieve Conservatie – Audiovisuele preservatie KIK-IRPA voor de expertmeeting 'digitalisering foto's/De Basis voor vervaardiging Beeld;
- Robert Gillesse, senior medewerker kwaliteitszorg DEN - Digitaal Erfgoed Nederland. voor de expertmeeting 'bewaring van digitale foto's'.

AthenaPlus

In het kader van het AthenaPlus project werd ad hoc beroep gedaan op bijkomende expertise (zie verder paragraaf 5.1.3.).

Erfgoedzorg in de kunstensector

In kader van het project Erfgoedzorg in de kunstensector werd door PACKED vzw een stuurgroep samengesteld bestaande uit vertegenwoordigers van FARO, BAM, VTi, het Forum voor Amateurkunsten, VAI/CVAa, Resonant, het Firmament en de Archiefbank Vlaanderen. De stuurgroep werd in het najaar uitgebreid met een vertegenwoordiger van het Agentschap Kunsten en Erfgoed. Voor inhoudelijke ondersteuning werd een werkgroep opgericht (zie verder).

PACKED vzw participeerde in 2013 ook in enkele reeds bestaande project- en werkgroepen. Een uitgebreide evaluatie van de participatie vindt u onder paragraaf 6. *Overleg*.

4. SAMENWERKING

4.1. SAMENWERKING IN VLAANDEREN EN BELGIË

In het Actieplan 2013 werd samenwerking met andere instellingen in Vlaanderen vooropgesteld. Deze samenwerking werd gerealiseerd, en wordt continu uitgebreid en geïntensifieerd.

In 2013 werkte PACKED vzw met de volgende Belgische partners in de Europese projecten Linked Heritage, DCA en AthenaPlus:

- Mu.ZEE;
- argos;
- MAC's Grand-Hornu;
- iMinds;
- Collectie Vlaamse Gemeenschap;
- Stedelijke Musea Mechelen;
- Museum Plantin-Moretus / Prentenkabinet;
- Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis;
- Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België;
- Openbaar Kunstbezit Vlaanderen (OKV).

In 2013 werden vier belangrijke nieuwe samenwerkingen opgezet:

- een samenwerking met VIAA;
- een samenwerking met VKC, CAHF, LUKAS en Collectie Vlaamse Gemeenschap;
- een samenwerking met andere expertisecentra en steunpunten in het kader van Erfgoedzorg in de kunstensector;
- een samenwerking met BAM en Canon Cultuurcel.

De samenwerking met VIAA resulteerde in een samenwerking met een uitgebreid netwerk van content providers uit zowel de cultureel-erfgoedsector als de omroepsector. De analyse van de digitale noden in de culturele archieven, erfgoedbibliotheken en musea in Vlaanderen resulteerde in een samenwerking met de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en Amsab-ISG.

In het kader van OpenCultuurData werd in 2013 een samenwerking aangegaan met:

- Open Knowledge Foundation;
- Creative Commons Belgium;
- FARO;
- Vooruit.

De samenwerking met VKC, CAHF, LUKAS en Collectie Vlaamse Gemeenschap resulteerde (o.a. in het project Persistente identificatie) in een samenwerking met hun aangesloten partners:

- Mu.ZEE;
- Middelheim;
- S.M.A.K.;

- M HKA;
- KMSKA;
- Groeninge museum;
- MSK.

De samenwerking in het kader van Erfgoedzorg in de kunstensector resulteerde in samenwerkingen met

- FARO;
- BAM;
- VTi;
- Forum voor Amateurkunsten;
- VAI/CVAa;
- Resonant;
- het Firmament;
- Archiefbank Vlaanderen;
- Agentschap Kunsten en Erfgoed.

De samenwerking met BAM en de Canon Cultuurcel resulteerde verder in de opstart van samenwerkingen met:

- Erfgoedcel CO7;
- Erfgoedcel Aalst.

We verwijzen u graag door naar paragraaf 6. *Overleg*, waar te lezen valt hoe PACKED vzw via diverse projecten en werkgroepen in 2013 samenwerkte met een groot aantal Vlaamse en Brusselse cultureel-erfgoedorganisaties.

4.2. INTERNATIONALE SAMENWERKING

In het Actieplan 2013 werd niet alleen een samenwerking met andere instellingen in Vlaanderen vooropgesteld, maar eveneens een internationale samenwerking. Ook deze samenwerking werd verder uitgebreid en geïntensifieerd.

In 2013 werden o.a. de volgende internationale samenwerkingen (verder) uitgebouwd:

- met de partners in het DCA-consortium (zie paragraaf 5.1.1. *DCA*) en in het bijzonder de werkpakketleiders;
- met de partners in het Linked Heritage-consortium (zie paragraaf 5.1.2. *Linked Heritage*) en in het bijzonder de werkpakketleiders;
- met de partners in het AthenaPlus-consortium (zie paragraaf 5.1.3. *AthenaPlus*) en in het bijzonder de werkpakketleiders;
- met de partners in het Daguerreobase-project;
- met het Europeana-bureau (Nederland);
- met DEN - Digitaal Erfgoed Nederland;

- met de partners die betrokken waren bij de indiening van de Europese subsidiedossiers voor de projecten ODPSI en KREA (zie 5.1.4. *Vorbereiding andere Europese digitaal-erfgoedprojecten*);
- met de partners in het PREFORMA-consortium (zie paragraaf 5.1.5.) en in het bijzonder de werkpakketleiders;
- met de partners in het EuropeanaSpace-consortium (zie paragraaf 5.1.6.) en in het bijzonder de werkpakketleiders;
- met het netwerk Open Cultuur Data Nederland.

De samenwerking met deze organisaties en partners binnen het werkterrein van PACKED vzw vertaalt zich in de verschillende activiteiten en participaties (zie hoofdstuk 5. *Activiteiten*).

5. ACTIVITEITEN

Hier volgt een overzicht van de activiteiten uit 2013, inclusief degenen die niet a priori in Actieplan 2013 waren opgenomen.

5.1. Digitaal-erfgoedprojecten Europa

5.1.1. Voortzetten Digitising Contemporary Art (DCA)

De rol van PACKED vzw in het DCA-project was tweeledig:

- via WP1 (projectmanagement) de algemene coördinatie van het project verrichten;
- via WP2 (partnercoördinatie) toezicht houden op de voortgang van de digitalisering in de verschillende partnerinstituten.

Ook binnen WP5 werd meegewerkt aan het identificeren van het meest gepaste aggregatietraject voor de DCA-partners.

In het laatste projectjaar werd voornamelijk gefocust op het afronden van de digitalisering en de aggregatie van de content naar Europeana. Begin 2013 werden de partners gevraagd de uiteindelijke keuze voor hun aggregator vast te leggen om te verzekeren dat de gedigitaliseerde werken tijdig op het Europeana-platform zouden verschijnen. De collecties van de DCA-partners die dankzij het project aan Europeana werden toegevoegd, zijn raadpleegbaar via de integratie van de Europeana API op de DCA-website: <http://www.dca-project.eu/collections>

Tijdens de laatste consortiumbijeenkomst in IJsland (5-6 juni 2013) werd een interne evaluatie van het project gehouden, op basis van de feedback van de partners. In het kader van het werkpakket rond langetermijnpreserving (WP6) werd ook de Scoremodel-tool van PACKED vzw en DEN doorlopen. Binnen DCA werd <http://www.scoremodel.org> in 2013 vertaald in het Engels, zodat ook internationale geïnteresseerden er mee aan de slag kunnen.

PACKED vzw zelf stond in voor de oplevering van twee deliverables:

- *D1.4.1 Final Report* (juni 2013);
- *D2.3 Overview of content digitised and delivered to Europeana by the end of the project* (juni 2013);

Andere publieke deliverables die opgeleverd werden in 2013 zijn:

- *D4.2 Guidelines for an A-Z digitisation workflow for contemporary art works* (april 2012)
- *D6.2 Best practices for a digital storage infrastructure for the long-term preservation of digital files* (april 2012)
- *D7.4 Final plan for the dissemination and use of project results* (juni 2013)

Ook aan deze deliverables heeft PACKED vzw een bijdrage geleverd.

De richtlijnen die in de eerdere projectmaanden werden opgesteld en voornamelijk

bovengenoemd rapport D4.2, zijn in 2013 verwerkt in een wiki. Dit hulpmiddel voor iedereen die aan de slag wil met het digitaliseren van zijn (hedendaagse kunst-) collectie, vindt u hier: <http://wiki.dca-project.eu/>. De homepagina van deze wiki is beschikbaar in dertien talen.

Hoewel het project officieel ten einde liep eind juni 2013, volgde tijdens de zomermaanden nog het voorbereidend werk m.b.t. de financiële afronding van het project. Tegen 4 oktober 2013, de datum van de eindreview van het project, leverde PACKED vzw het rapport *D1.4.1 Final report* op. Dit rapport schetst een overzicht van het werk dat in het project verricht werd (tijdens de volledige 30 projectmaanden).

Na de review meeting werd duidelijk dat de externe reviewers nog een aantal vragen aan het consortium hadden, waaronder het uitvoeren van een kwaliteitscontrole op de resultaten van de digitalisering. PACKED-medewerkers Joris Janssens en Rony Vissers hebben hier tussen 5 oktober 2013 en 27 januari 2014 minstens nog 1,6 persoonsmaanden aan besteed. Het resultaat is een lijvig document dat overgemaakt werd aan de reviewers op 27 januari 2014. In maart 2014 volgde een bijeenkomst met de reviewers en de project officer van de Europese Commissie om de resultaten van dit rapport, de uiteindelijke projectresultaten en de financiële afronding verder te bespreken.

Meer informatie over het DCA-project en een overzicht van alle publieke deliverables vindt u op de projectwebsite <http://www.dca-project.eu/>.

5.1.2. Voortzetten Linked Heritage

PACKED vzw stond in 2013 vooral in voor het afronden van het aggregatietraject voor de betrokken Vlaamse content providers in dit project.

De collecties van het Stedelijke Musea Mechelen, Museum Plantin-Moretus / Prentenkabinet en de Collectie Vlaamse Gemeenschap (nieuwe upload na eerste toelevering van data binnen het voorafgaande ATHENA-project) werden in februari 2013 gepubliceerd op europeana.eu, maar enkele problemen met de weergave van thumbnails en herkomstinformatie dienden nog opgelost te worden. Via communicatie met de partnercoördinatoren en het Europeana-bureau werden enkele euvels verholpen, maar het probleem i.v.m. weergave van thumbnails kon in 2013 niet meer opgelost worden. Hiervoor wordt in 2014 verder actie ondernomen.

De content van de Stedelijke Musea Mechelen en Plantin-Moretus zijn consulteerbaar op Europeana en ook via de implementatie van de Europeana API op de PACKED-website (zie <http://www.packed.be/nl/collections/>). De content die binnen Linked Heritage met ondersteuning van PACKED vzw aangeleverd werd, vindt u via deze link: <http://projects.packed.be/europeana-collecties/index.php?rows=40&offset=1&project=LH&country=all>.

In 2013 bleef PACKED vzw binnen Linked Heritage ook inhoudelijk actief in de werkgroep rond terminologie. PACKED vzw werkte binnen het WP2 Terminology Management mee aan de

definities en vertaling van een terminologie voor 'event types'. Deze terminologie wordt opgenomen in het LIDO-standaard uitwisselingsformaat. Verder werden datasets bezorgd uit de Stedelijke Musea Mechelen en het Museum Plantin-Moretus voor het testen van het Terminology Management Platform. PACKED vzw werkte actief mee aan het testen van deze applicatie. Daarbij werden objectnamen uit de twee boven vermelde musea gekoppeld aan objectnamen uit de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (KMKG) en het British Museum, waardoor de brontermen vertaald werden in het Engels en het Nederlands.

Op 5 september 2013 organiseerde PACKED vzw bij FARO een Terminology Management Workshop voor de Linked Heritage werkpakketleiders rond dit thema en geïnteresseerde Belgische partners. Aan deze bijeenkomst namen o.a. Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK), Plantin-Moretusmuseum, Stedelijke Musea Mechelen en KMKG deel. Als onderdeel van het programma werd ook een inleiding gegeven tot SKOS, het opschonen van data via tools zoals OpenRefine, en het opsporen van de laatste bugs in het Terminology Management Platform.

PACKED vzw droeg ook bij tot de creatie van een checklist die de kwaliteit van de aangeleverde data in de MINT-infrastructuur moest verbeteren. Deze checklist werd ondertussen geïmplementeerd in de nieuwe versies van het MINT-platform. Meer informatie over dit project en de resultaten vindt u op de projectwebsite <http://www.linkedheritage.org/>

5.1.3. Opstarten ATHENAPlus

In dit project werkte PACKED vzw in 2013 samen met META, een Italiaanse IT-onderneming, aan de voorbereiding van de creatie van een online tool die toelaat om digitale content op drie terreinen in te zetten: in een virtuele tentoonstelling, via educatieve applicaties en gericht op toerisme. In de eerste projectmaanden werd er vooral gefocust op het verzamelen van gebruikerseisen binnen en buiten het projectconsortium. Dit resulteerde in twee deliverables:

- *D5.1 Report on the user needs and requirements* (juli 2013);
- *D5.2 Report on existing tools and devices related to anchored storytelling and narrative approaches and requirements functionalities needed to support the use of CHO and related information in storytelling and narration* (september 2013).

Deze rapporten vormden de basis voor de technische beslissingen met betrekking tot de ontwikkeling van de eerste component onder de naam 'MOVIO'. Deze online tool werd in eerste versie (geschikt voor het maken van virtuele tentoonstellingen) voorgesteld tijdens de plenaire projectvergadering in oktober 2013, en beschikbaar gemaakt in maart 2014.

PACKED vzw staat mee in voor de ontwikkeling van een educatieve component als uitbreiding op MOVIO, en om die reden werd in 2013 rond de tafel gezeten met enkele FARO-medewerkers en CANON Cultuurcel. Zij hebben immers al heel wat expertise rond erfgoedwerking en onderwijs opgebouwd. PACKED vzw stelde de plannen binnen ATHENAPlus ook voor aan de Collegagroep digitale publieksbemiddeling en op het EuropeanaVlaanderen Overlegplatform.

5.1.4. Deelname aan voorbereiding andere Europese digitaal-erfgoedprojecten

PACKED vzw ging in 2013 actief op zoek om vanaf 2014 te kunnen participeren in andere digitaal-erfgoedprojecten waarvoor in het voorjaar van 2013 subsidieaanvragen werden ingediend bij de Europese Commissie.

- Voor het 7e Kaderprogramma werd er
 - o onder de projecttitel PREFORMA overleg voortgezet met o.a. het Zweedse Rijksarchief en het Italiaanse Promoter voor een project rond een referentie-implementatie van open source tools voor de validatie van digitale bestanden. Onder het nieuwe Public Procurement subsidieregime werd een voorstel ingediend dat uiteindelijk goedgekeurd werd (zie paragraaf 5.1.5.).
- Voor het CIP ICT-PSP waren er gesprekken opgestart met o.a.
 - o Collections Trust en Digitaal Erfgoed Nederland:
Onder de projecttitel ODPSI (Open Data Standards for Public Sector Information) werden de initiële stappen gezet om een projectidee uit te werken. Wegens de gebrekkige communicatie van Collections Trust werd de deadline voor call 2013 niet meer gehaald.
 - o Coventry University en Promoter:
Onder de naam EuropeanaSpace werd een voorstel ingediend m.b.t. het creatief hergebruik van Europeana-materiaal. Dit werd goedgekeurd (zie paragraaf 5.1.6. EuropeanaSpace).
 - o ICCU (coördinator AthenaPlus):
Onder de naam KREA werd een initieel voorstel uitgewerkt en consortium samengesteld voor een project rond creatief hergebruik van Europeana-materiaal. Omwille van de concurrentie met het EuropeanaSpace-voorstel werd uiteindelijk afgezien van indiening (wordt mogelijk in latere call opnieuw opgepikt).

5.1.5. Voorbereiden PREFORMA

PACKED vzw maakt deel uit van een consortium rond het Zweedse Rijksarchief en het Italiaanse PROMOTER dat een projectaanvraag indiende binnen het FP7-ICT programma. PREFORMA, PREServation FORMAts is een Pre-Commercial Procurement (PCP) project dat de ontwikkeling aanbesteedt van tools voor de validatie van digitale preserveringsbestanden die bewaard worden door cultureel-erfgoedorganisaties. Het project behelst de competitieve ontwikkeling van open source tools voor de validatie van tekst, beeld- en videobestanden. Het project startte op 1 januari 2014 en duurt vier jaar.

PACKED vzw treedt op als werkpakketleider in dit project voor het schrijven van het lastenboek en de begeleiding van de aanbestedingsprocedure. In 2013 schreef PACKED vzw daartoe de nodige argumentatie voor de aanvraag en de taakbeschrijvingen en budgettering voor het betrokken werkpakket.

In december 2013 startte PACKED vzw met de voorbereiding van de kick-off vergadering in januari 2014.

5.1.6. Voorbereiden EuropeanaSpace

Op vraag van PROMOTER en de University of Coventry werd PACKED vzw in 2013 lid van het projectconsortium voor 'EuropeanaSpace'. Binnen dit CIP ICT-PSP project (start: 1 februari 2014), vervult PACKED vzw een dubbele rol:

- leider van een taak in WP5 die de relatie tussen vier digitaal cultureel-erfgoedpilotacties en hun gebruik in het onderwijs zal onderzoeken;
- co-werkpakketleider van WP3 dat in samenwerking met Europeana de problematiek rond intellectuele eigendomsrechten en erfgoedontsluiting zal onderzoeken (samen met de University of Exeter).

In 2013 bestonden de activiteiten vooral uit het vastleggen van de inhoud van deze dubbele rol en het leggen van de eerste contacten met de co-werkpakketleider(s).

5.1.7. Lidmaatschap stuurgroep Daguerreobase

Daguerreobase is een Europees project dat een online databank bouwt voor de opslag en raadpleging van gedetailleerde informatie over daguerreotypies, historische daguerreotypies en verwante literatuur. Het project wordt geleid door het FotoMuseum en het Nederlands Fotomuseum. Rony Vissers (PACKED vzw) werd in 2013 gevraagd de stuurgroep te vervoegen. Hij woonde in die hoedanigheid een consortiumbijeenkomst bij en was als externe reviewer betrokken bij de review van één van de deliverables.

5.2. Digitaal-erfgoedprojecten Vlaanderen

5.2.1. Bijdragen aan 'Naar een digitaal depotmodel voor kleine archiefinstellingen' (AMVB)

PACKED vzw bood ondersteuning bij de vervollediging van de handleiding bij het SODA stappenplan. Deze handleiding maakt deel uit van CEST (<http://www.projectcest.be/index.php/Soda>) en bevat alle informatie en instructies bij de tools, richtlijnen en werkdocumenten die in het kader van het project 'Naar een digitaal depotmodel voor kleine archiefinstellingen' i.s.m. met AMVB gemaakt werden. PACKED vzw redigeerde deze handleiding, verzorgde de lay-out in de CEST-wiki en voorzag een downloadbare PDF-versie van de handleiding.

5.2.2. Bijdragen aan 'Digitale containers voor preservatie' (Boekentoren)

PACKED vzw bood ondersteuning bij de vervollediging van de handleiding bij de UGent SIP Creator. Deze handleiding maakt deel uit van CEST (http://www.projectcest.be/index.php/UGent_SIP_Creator:UGent_SIP_Creator) en bevat een gedetailleerde handleiding bij het gebruik van deze tool. PACKED vzw redigeerde deze handleiding en verzorgde de lay-out.

5.2.3. Bijdragen aan 'COLD - Voortraject voor het archiveren en bewaren van multimediale data'

COLD had als doel de archiverings- en bewaringsproblemen van Brusselse organisaties te verkennen vanuit een praktisch oogpunt. Het werd beschouwd als een voortraject waarbij de bestaande kennis binnen de sector en meer specifiek de partnerorganisaties AMVB vzw en PACKED vzw ten gelde werden gemaakt in een praktische oplossing voor Brusselse organisaties. Concreet betekende dit enerzijds dat tools en procedures zouden worden gevalideerd die de partnerorganisaties maar ook andere organisaties en onderzoeksprojecten hebben ontwikkeld, en anderzijds dat een klein aantal organisaties uit de Brusselse kunstensector gedurende het project zou worden begeleid in het organiseren en duurzaam bewaren van hun archief.

Voor dit project werden door AMVB financiële middelen bekomen bij VGC (directie cultuur). Aanvullende subsidie werd gezocht bij de Vlaamse overheid (hoofdstedelijke aangelegenheden). In functie hiervan werd in 2013 het projectvoorstel herschreven en verschillende gesprekken gevoerd. Initiator en freelance medewerker leverde einde februari 2013 ook een eerste deliverable af: *Design & Concepts: Built 0_1*.

Omdat het werven van aanvullende financiële middelen trager verliep dan verwacht en vooral vanwege een langdurige ziekte van een AMVB-personeelslid en het vertrek van een ander AMVB-personeelslid, werd in de tweede helft van 2013 beslist om het COLD-project vroegtijdig stop te zetten.

5.2.4. Erfgoedzorg in de kunstensector

Na goedkeuring van de projectsubsidie in de eerste helft van 2013 ging PACKED vzw op zoek naar een projectmedewerker voor het project Erfgoedzorg in de kunstensector, en organiseerde hiervoor een uitgebreide sollicitatieronde. In juli 2013 werd van start gegaan met het project. Verkennende gesprekken werden gevoerd met alle projectpartners. Aanvullende gesprekken werden gevoerd met actoren uit de cultureel erfgoed- en kunstenveld. Deze gesprekken resulteerden in een terreinverkenning die de basis vormde voor het actieplan, waarin het verdere verloop en de invulling van het project bepaald werd. De terreinverkenning en het actieplan werden ontsloten via de website van PACKED vzw.

Op basis van de bestaande expertise en gedetecteerde hiaten in het veld werd gekozen om een online toolbox te creëren met daarin richtlijnen en verzamelde expertise m.b.t. archief- en collectiezorg in de kunstensector. Er werd gekozen voor de naam *TRACKS: Toolbox en Richtlijnen voor Archief- en Collectiezorg in de KunstenSector*. De toolbox wil ten dienste staan van de hele kunstensector, ongeacht grootte, organisatievorm en graad van professionalisering en richt zich tot alle kunstdisciplines. De toolbox verschijnt in het voorjaar van 2014 online onder de naam projecttracks.be (naar analogie met projectcest.be).

In het najaar van 2013 werden tevens de eerste contacten gelegd voor het opstarten van een aantal pilootprojecten, die nieuwe expertise en praktijkvoorbeelden binnenbrengen in de op te richten toolbox. Voor het begeleiden van archiefvormers wordt zo veel mogelijk samengewerkt

met actoren uit het cultureel erfgoed- en kunstenveld.

Voor sturing en ondersteuning kon PACKED vzw rekenen op de stuurgroep en werd ook een aparte werkgroep opgericht, samengesteld uit Het Firmament, Resonant, CVAa, S.M.A.K. en Het Letterenhuis. De werkgroep fungeert in 2014 tevens als redactieraad en bepaalt zo mee de inhoud van de toolbox.

Er werd regelmatig teruggekoppeld met het Agentschap Kunsten en Erfgoed en de eerste contacten werden gelegd voor een uitbreiding van het project aan de hand van een samenwerkingsovereenkomst. Deze overeenkomst stelt PACKED vzw in 2014 in staat om een bijkomende projectmedewerker aan te werven en de pilootprojecten intensiever op te volgen en te begeleiden. De samenwerkingsovereenkomst trad in januari 2014 in werking, vanaf december 2013 werd reeds op zoek gegaan naar de nieuwe projectmedewerker.

5.2.5. Projecten die volgen op het verlenen van advies bij de opmaak van subsidiedossiers

argos, centrum voor kunst en media (Brussel), heeft onder de noemer Prometheus in de tweede helft van 2012 een projectvoorstel ingediend dat de structuur van de Europese EN 15907 standaard wou gebruiken als basis voor het ontwerp en de bouw van een genormaliseerde databank. Het doel hiervan was haar audiovisuele collectie op een gestandaardiseerde manier te kunnen beschrijven en ontsluiten. Argos had aan PACKED vzw gevraagd om als partner te participeren in het project. PACKED vzw had dit partnerschap toegezegd op voorwaarde dat een aantal aspecten van het project verder werden uitgeklaard vooraleer de Beoordelingscommissie zich zou buigen over het projectvoorstel. Omdat dit onvoldoende is gebeurd, heeft PACKED vzw haar partnerschap ingetrokken.

Het Bakkerijmuseum (Veurne) diende in de tweede helft van 2012 voor de tweede keer een projectvoorstel in voor de uitbouw van een databank voor bakspecialiteiten die op ambachtelijke wijze worden gemaakt. Na het tweede negatieve advies van de commissie begin 2013 werd besloten om te wachten op de beslissing van een nieuw aan te stellen directeur. PACKED vzw werd hierna niet meer gecontacteerd.

Het Geheugen Collectief vzw diende in de tweede helft van 2012 onder de titel AZURA een projectvoorstel voor

- de ontwikkeling van een filmbank en de digitalisering en ontsluiting van oud beeld- en filmmateriaal uit zeven gemeenten ten zuiden van Antwerpen (Edegem,
- Kontich, Hove, Mortsel, Lint, Boechout en Aarselaar).
- het gebruik van reeds gedigitaliseerd filmmateriaal voor diverse valorisatieprojecten voor de lokale gemeenschappen in de regio.

PACKED vzw heeft zich geëngageerd om het project inhoudelijk mee te begeleiden door aan de stuurgroepvergaderingen deel te nemen en door advies te verlenen. Het project kreeg projectsubsidie toegekend van de Vlaamse overheid. PACKED vzw had in het najaar van 2013 een overleg met een AZURA-projectmedewerker om haar te informeren over lopende

aanverwante initiatieven. PACKED vzw bracht haar ook in contact met VIAA en had samen met haar een afspraak met een VIAA-medewerker waarin o.a. de plannen binnen het interactie-luik van VIAA werden toegelicht.

5.2.6. Ontwikkeling plugin voor erfgoedinstellingen op INgeBEELD, het platform voor mediawijsheid

Na de eerste bijeenkomst van de stuurgroep van het INgeBEELD project werd snel duidelijk dat de geplande CANON-labotrajecten geen algemene thematische content upload toelieten (bv. met brede thema's zoals WOI, literatuur, oorlog en vrede, ...). Op basis van de geplande projecten bij de CANON Cultuurcel & BAM werd een selectie gemaakt, waarbij twee projecten uitgekozen werden:

- een project met centrumsscholen te Ieper – erfgoedmateriaal: In Flanders Fields en Erfgoedcel CO7;
- een project met lerarenopleiding KaHo Sint-Lieven te Aalst – erfgoedmateriaal: Stadsarchief en Erfgoedcel Aalst.

PACKED vzw legde contact met de betrokken erfgoedorganisaties, en dit leidde tot een bijeenkomst in Aalst op 26 augustus 2013 en in Ieper op 3 september 2013. Bij de bijeenkomst in Ieper was ook een medewerker van de CANON Cultuurcel aanwezig (An Feyfer).

In de initiële projectplanning was het voorzien dat PACKED vzw op basis van testmateriaal (metadata en digitale content) de te ontwikkelen plug-in zou testen. Deze testfase moest afgerond zijn tegen september 2013 zodat de projecten met de opgeladen content aan de slag konden gaan. Omwille van vertraging in het opleveren van de plug-in die door BAM zou ontwikkeld worden kon deze testfase in 2013 niet van start gaan. Einde maart 2014 is deze plug-in, buiten de wil van PACKED vzw, nog steeds niet opgeleverd.

Een tweede doel van het partnerschap in dit project was dat PACKED vzw op basis van de INgeBEELD-gesprekken bij de betrokken erfgoedorganisaties ook zou polsen naar de noden in hun bestaande digitale (erfgoed)werking. Hun doel hiervan was om een parallel traject uit te werken waarbij PACKED vzw de erfgoedorganisaties zou ondersteunen om deze noden te verlichten en hun digitale werking te verbeteren. Het was de bedoeling om dit te doen in aansluiting op de tests van de plug-in. Omdat de oplevering van de plug-in bleef aanslepen is dit parallel traject uitgesteld. In maart 2014 hebben we besloten niet langer de wachten en dit traject alsnog op te starten los van het testen van de plug-in. In maart 2014 werden hiervoor de nodige contacten gelegd met de erfgoedcel CO7 en de erfgoedcel Aalst.

5.2.7. Expertisedatabank ETWIE

In 2013 liet ETWIE, het expertisecentrum voor technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed, een website met gekoppelde kennisbank ontwikkelen voor de borging van expertise omtrent dit erfgoed. PACKED vzw maakte deel uit van de stuurgroep en adviseerde in die rol bij het opstellen van het bestek en de evaluatie van de ingestuurde offertes.

In de actieplannen van PACKED vzw en ETWIE stond ook opgenomen dat PACKED vzw ETWIE zou adviseren en ondersteunen bij het beheer van hun eigen organisatie-archief (het

maken van back-ups, technische infrastructuur, folderstructuur...). PACKED vzw heeft bij verschillende contacten met ETWIE adviezen en tips gegeven.

5.2.8. MArkus Gerard InformatieSysteem (Bruggemuseum)

Zie 8.2.1. Advisering & opvolging verstrekt advies Bruggemuseum.

5.2.9. VIAA

VIAA, het Vlaams Instituut voor Archivering, werd eind 2012 opgericht met als taak o.a. het audiovisuele erfgoed te redden door middel van digitalisering. PACKED vzw was in 2013 nauw betrokken bij de opstart van VIAA. Tussen beide organisaties werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten.

De rol van PACKED vzw bestaat uit het leggen van contacten met instellingen in de culturele erfgoedsector, het geven van adviezen bij het schrijven van bestekken, het deelnemen aan jurybijeenkomsten voor de beoordeling van ingediende offertes, het implementeren van CEST-richtlijnen en het bieden van praktische ondersteuning. Daarnaast leidt PACKED vzw in samenwerking met VIAA het logistieke proces van de digitalisering in goede banen. Hiervoor werd in 2013 een extra medewerker aangenomen: Noortje Verbeke.

In februari 2013 werd, in samenwerking met FARO en VIAA, een bevraging gedaan van de omroep- en cultureel-erfgoedsector, waarbij een inventaris werd opgemaakt met betrekking tot audiovisuele materialen. Aan de hand daarvan werden, op voordracht van PACKED vzw en in samenspraak met VIAA, een viertal dragers geselecteerd voor de eerste (massa)digitaliseringsgolf van VIAA. De logistieke coördinatie en praktische voorbereiding binnen de instellingen wordt opgevolgd door PACKED vzw.

Bovendien werden door de bevroegde instellingen, onder coördinatie van PACKED vzw, testen uitgevoerd met A-D strips om de staat van de bewaarde filmpellicule te documenteren. In enkele gevallen werden deze testen ter plaatse door een medewerker van VIAA of PACKED vzw zelf uitgevoerd. Er werd voor de digitalisering van filmpellicule door PACKED vzw een plan van aanpak geschreven.

Input en expertise werden gegeven in een werkgroep rond Unified Thesaurus en bij de jurering van verschillende offertes.

PACKED vzw is ook lid van de stuurgroep die het project 'Nieuws van de Grote Oorlog' begeleidt. In dit grootschalig project, een samenwerking tussen VIAA en de Vlaamse Erfgoedbibliotheek, worden periodieke publicaties uit de Eerste Wereldoorlog van dertien bewaarinstellingen gedigitaliseerd.

Op het einde van 2013 werd door PACKED vzw in samenwerking met de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en Amsab-ISG een analyse gestart van de digitale noden van de culturele archieven, de erfgoedbibliotheeken en de musea in Vlaanderen. Deze analyse gebeurde naar

aanleiding van de opmaak van de strategisch plan van VIAA voor de periode na 2014.

In 2014 zullen deze activiteiten voor het VIAA worden voortgezet, bv. bij de uitvoering van de eerste digitaliseringsgolf en de digitalisering van pellicule.

5.2.10. Archiefzorg bij Brusselse kunstinstellingen

In 2013 werd door de Erfgoedcel Brussel en het AMVB het vormingstraject 'Archiefzorg bij Brusselse kunstinstellingen' opgestart. Het traject werd georganiseerd in samenwerking met Resonant, Het Firmament en PACKED vzw. PACKED vzw zetelde in de stuurgroep en woonde de eerste twee vormingssessies bij. Door een personeelwissel en langdurige ziekte van een ander personeelslid bij AMVB werd aan PACKED vzw gevraagd om in het najaar 2013, vanuit het project 'Erfgoedzorg in de kunstensector', de geplande plaatsbezoeken bij de vier deelnemers te organiseren. In navolging hiervan richtte PACKED vzw in januari een sessie in rond de voornaamste archiefproblemen bij de organisaties en de bewaring van hun digitaal archief. Ook in 2014 engageert PACKED vzw zich om vanuit 'Erfgoedzorg in de kunstensector' het vormingstraject en de deelnemers op te volgen.

5.2.11. Persistente Identificatie

Het project 'Persistente Identificatie' was eind september 2013 gelanceerd in vervolging van de loketvragen naar een doorlichting van de online catalogus VKC en een studie van digitale noden de CAHF-partners (zie 8.3.1.2.). Dit project werd opgestart in opdracht van en met financiële ondersteuning van het Departement CJSM van de Vlaamse overheid. Het project zal tot einde september 2014 lopen.

Uit de uitgevoerde doorlichting en behoeftenanalyse bleek dat het integreren en het doorzoekbaar maken van de collectiedata uit de tien betrokken databanken (MSKGent, KMSKA, Groeningemuseum, VKC, Mu.Zee, SMAK, M HKA, Middelheim, Lukas en de Collectie Vlaamse Gemeenschap) op een aantal technische obstakels stuit, waaronder bv. de doorstroming van informatie tussen de verschillende lokale collectiebeheersystemen en de websites, en de toegangscontrole tot de collectiedata.

Het project Persistente identificatie concentreert zich op het realiseren van een unieke en persistente identificatie van entiteiten in de collectiedata. Het doel is om gegevens over kunstwerken, beschrijvingen van kunstwerken, representaties van kunstwerken, instellingen, kunstenaars, objectnamen en dateringen in verschillende collectiedatabanken op eenzelfde manier te identificeren, waardoor die gegevens bij aggregatie makkelijk integraal doorzoekbaar gemaakt kunnen worden. Door deze entiteiten te identificeren met persistente URI's, kan men ze makkelijker en efficiënter uitwisselen over het web en het beheer van gegevens over hetzelfde onderwerp in verschillende databanken stroomlijnen.

De identificatie van deze entiteiten met persistente URI's is noodzakelijk om collectiedata en

data uit externe bronnen op een dynamische manier te verwerken in toepassingen voor eindgebruikers. Websites en mobiele toepassingen vereisen in de toekomst steeds vaker betrouwbare URI's om actuele en correcte collectiedata via webservices op te halen uit een collectie of authoritybestand en in een aangepaste vorm aan de eindgebruiker aan te bieden.

Het project Persistente Identificatie verzamelt de bestaande identificatiegegevens uit tien verschillende digitale collecties, identificeert ze met persistente URI's en documenteert vervolgens de verrijkte informatie in de tien lokale collectiebeheersystemen. Vervolgens worden de identificatiegegevens opnieuw verzameld en doorzoekbaar gemaakt in een demonstrator applicatie. Daarbij wordt de doorzoekbaarheid van de verzamelde data verbeterd door ze te verrijken met bijkomende zoektermen uit de gekoppelde authoritybestanden. Het eindrapport van dit project zal de doorzoekbaarheid van de collectiedata uit de tien digitale collecties evalueren voor en na deze verrijking.

In de loop van het najaar 2013 werd de eerste fase van het project afgerond:

- de nodige tools voor het beheer van collectiedata werden bestudeerd (Oxygen XML, OpenRefine);
- samenwerkingsovereenkomsten en datagebruiksovereenkomsten met alle partners werden afgesloten;
- een analyse van de bestaande standaardterminologieën werd uitgevoerd;
- exports met de data uit de collectiebeheersystemen van alle partners werden ontvangen;
- er werd een bezoek gebracht aan alle partner-instellingen om te onderzoeken welke velden in de collectiebeheersystemen voor de persistente identifiers gebruikt kunnen worden;
- de analyse van de collectiedata werd gestart.

5.3. Cultureel ErfgoedStandaarden Toolbox (CEST)

CEST staat voor Cultureel ErfgoedStandaarden Toolbox en heeft tot doel de Vlaamse erfgoedinstellingen wegwijs te maken in het gebruik van standaarden bij het creëren, beheren en toegankelijk maken van digitale collecties. De activiteiten van CEST worden geconcentreerd rond de CEST-wiki die als platform dient voor iedereen die zijn expertise wil delen en wil meebouwen aan een breedgedragen visie over het beheer van digitaal erfgoed in Vlaanderen.

5.3.1. Onderzoekstrajecten

Onderzoekstrajecten zijn clusters van kleinere activiteiten rond een bepaald thema. Onderzoekstrajecten worden opgezet rond een actueel probleem of een hiaat in CEST. De resultaten van die acties worden in verschillende onderdelen van CEST verwerkt. In 2013 zette CEST trajecten op rond vijf thema's: preservatie van websites en software, digitalisering van oude handschriften en drukken, digitalisering van bladmuziek en muziekopnames, en een traject rond METS.

5.3.1.1. Onderzoekstraject: preservering van websites en andere born digital publicaties

In 2013 wou PACKED vzw haar focus verder uitbreiden met onderzoek naar de bewaring van websites en andere born digital publicaties zoals e-mail, blogs en andere dynamische communicatiemiddelen. Het doel hiervan was richtlijnen te ontwikkelen die organisaties ondersteunen bij het zelf preserveren van hun eigen websites en andere born digital publicaties. Als onderwerp voor een gevalstudie zou PACKED vzw zich richten op websites en andere publicaties die verbonden zijn aan de eigen organisatie, projecten of andere activiteiten. Dit onderzoekstraject werd niet opgestart. De redenen hiervoor zijn vooral:

- de onverwachte oprichting van VIAA en de tijd die door verschillende PACKED-medewerkers is geïnvesteerd in de ondersteuning van VIAA;
- de onvoorziene overgang naar een deeltijds dienstverband van PACKED-medewerker Emanuel Lorrain

5.3.1.2. Onderzoekstraject: preservering van software

In 2013 wou PACKED vzw onderzoek verrichten naar de preservering van software. Het preserveren van software (zowel besturingsprogramma's als applicatiesoftware) kan belangrijk zijn om enerzijds migratie en emulatie mogelijk te maken en anderzijds om digitale bestanden raadpleegbaar te houden wanneer preserveringstrategieën als migratie en emulatie geen afdoende oplossing bieden. Bovendien is de preservering van hardware vaak maar zinvol als ook de software wordt gepreserveerd. Dit onderzoek is des te belangrijker nu ook mobiele apps steeds meer ingang vinden. Het beoogde resultaat van dit onderzoek waren richtlijnen. Dit onderzoekstraject werd niet opgestart. De redenen hiervoor zijn vooral:

- de onverwachte oprichting van VIAA en de tijd die verschillende PACKED-medewerkers hebben geïnvesteerd in de ondersteuning van VIAA;
- de onvoorziene overgang naar een deeltijds dienstverband van PACKED-medewerker Emanuel Lorrain.

5.3.1.3. Onderzoekstraject: digitalisering van handschriften en oude drukken (i.s.m. Vlaamse Erfgoedbibliotheek)

Zoals in 2012 werd afgesproken, nam PACKED vzw in de loop van 2013 enkele keren contact op met de Vlaamse Erfgoedbibliotheek in verband met een actie rond de digitalisering van handschriften en oude drukken, maar zonder resultaat. Het doel van dit onderzoekstraject was om de expertise die opgedaan werd in het Flandrica-project toegankelijk te maken op CEST. In 2014 zal PACKED vzw hetzelfde doel nastreven, maar daarbij zullen de digitaliseringsprojecten rond historische kranten en frontbladzijdes uit de periode 1914-1918 aangesproken worden. Daartoe werden in 2013 opnieuw de nodige contacten met de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en VIAA gelegd.

5.3.1.4. Onderzoekstraject: digitalisering van bladmuziek en muziekopnames (i.s.m. Resonant)

Zoals in 2012 werd afgesproken, nam PACKED vzw in de loop van 2013 enkele keren contact op met Resonant om het onderzoekstraject rond databanken en tools voor het digitaliseren van

bladmuziek terug op te nemen, maar zonder resultaat. Aangezien deze actie zonder de inbreng van Resonant weinig draagkracht heeft, werd besloten om op korte termijn af te zien van een aanvulling rond digitale bladmuziek op CEST.

5.3.1.5. Onderzoekstraject: METS (Metadata Encoding and Transmission Standard)

In 2013 werd een vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot het ontwikkelen van METS-profielen. Dit resulteerde in een korte publicatie in het tijdschrift META (zie paragraaf 7.2.). Met een aantal organisaties werd contact opgenomen om de behoeften met betrekking tot het ontwikkelen van een METS-profiel in kaart te brengen. Daarnaast ondersteunde PACKED vzw een aantal organisaties bij het ontwikkelen van METS-profielen in het kader van een digitaliseringsproject (o.a. erfgoedcel k.ERF, dienst Cultuur provincie Antwerpen, ModeMuseum Antwerpen).

5.3.2. Ontwikkelingstrajecten

Ontwikkelingstrajecten zijn acties waarbij CEST zelf tools ontwikkelt en vervolgens ter beschikking stelt via de CEST-wiki.

5.3.2.1. Ontwikkelingstraject: duurzame opslag

Richtlijnen en informatie rond duurzame opslag werden in 2013 ontwikkeld in de vorm van o.a. artikelen voor het META-tijdschrift. Deze content wordt in 2014 verder uitgewerkt in het kader van het project 'Erfgoedzorg in de kunstensector' en zal worden ondergebracht in het TRACKS-kennisplatform.

De meeste acties rond digitale duurzaamheid werden in 2013 opgezet rond het Scoremodel, dat reeds in 2012 werd ontwikkeld in samenwerking met DEN. Het Scoremodel is een instrument om de betrouwbaarheid van digitale opslag te analyseren. Het is opgevat als een webgebaseerde vragenlijst waarmee de belangrijkste risico's met betrekking tot de bewaring, vindbaarheid en leesbaarheid van digitale objecten op langere termijn in kaart worden gebracht. Het Scoremodel is vooral bestemd voor kleine en middelgrote organisaties die een 'digitale collectie' beheren en deze voor lange tijd willen bewaren.

De webtool van Scoremodel werd in 2013 door ongeveer 1.924 unieke gebruikers bezocht (raming op basis van extrapolatie). Er werden ongeveer 60 gebruikersprofielen aangemaakt en 132 rapporten gegenereerd.

In 2013 werd het Scoremodel gepresenteerd op een zevental bijeenkomsten en studiedagen.

Het Scoremodel vormde ook het voorwerp van de opleidingen die in het kader van de CEST-vorming (module digitale duurzaamheid) werden gegeven (zie 5.3.5.).

5.3.2.2. Ontwikkelingstraject: informatieplannen

Met Museum M werd een traject opgestart met het oog op het ontwikkelen van een beleidsvisie en strategie voor digitalisering en digitale ontsluiting. Op 25 februari 2013 en 12 maart 2013 werd een overleg en workshop georganiseerd met stafmedewerkers van Museum M, waarop de eerste krijtlijnen van het digitaliseringsbeleid werden uitgetekend. Nadien viel het traject stil omdat het Museum M de gesprekken met de Vlaamse overheid en het stadsbestuur over de prioriteiten voor de volgende beheersperiode wou afwachten. PACKED vzw hoopt in de tweede helft van 2014 de draad terug op te pikken.

5.3.2.3. Ontwikkelingstraject: databanken in de erfgoedsector

CEST wou dit traject omtrent registratiesoftware voortzetten. Het werk dat hieraan werd verricht in 2013 lag echter louter in het verlengde van wat er gebeurde in de schoot van een ad hoc werkgroep databanken binnen het Cultureel-Erfgoedoverleg (zie 2.1. Cultureel-Erfgoedoverleg) die in december 2012 een eerste keer samenkwam. Als vervolg op deze bijeenkomst hebben Bert Lemmens en Rony Vissers een eerste aanzet gemaakt van een inventaris van databanken in de erfgoedsector. Hierin werden opgenomen:

- collecties van Federale instellingen;
- collecties van Vlaamse instellingen;
- collecties van organisaties die door de Vlaamse overheid worden gesubsidieerd;
- projecten/databanken die door de Vlaamse overheid worden gesubsidieerd;
- provinciale collectienetwerken.

Om verder te gaan waren vier invalshoeken mogelijk:

- een overzicht maken van het 'versplinterde' landschap van erfgoeddatabanken dat toelaat de inhoud van erfgoeddatabanken in de toekomst beter op elkaar af te stemmen.
- een overzicht maken van de bestaande zoekingen waar je als instelling of project je digitale collectie vindbaar kan maken zonder dat je zelf een erfgoeddatabank moet gaan bouwen.
- een overzicht maken van technische partners die een erfgoeddatabank gebouwd hebben.
- een overzicht maken van de erfgoeddatabanken die technisch aan elkaar gekoppeld kunnen worden en data met elkaar kunnen uitwisselen.

Het probleem dat zich echter meteen stelde was dat het maken van een dergelijke inventaris vrij tijdsintensief is. Het inhoudelijke aspect vereist ook kennis die verspreid zit over verschillende expertisecentra. Zij maken in een aantal gevallen zelf al een dergelijke (deel)inventaris, en hierin schuilt een gevaar voor overlap. De inventaris is ook geen statisch gegeven, maar moet regelmatig worden geactualiseerd, en bovendien worden gehost om raadpleegbaar te zijn. Omwille van deze redenen werd in overleg met de ad hoc werkgroep in de tweede helft van 2013 beslist het werk aan deze inventaris niet voort te zetten, maar te onderzoeken hoe een aantal cijfermatige gegevens over het beheer van databanken en de tevredenheid over de gebruikte systemen kan worden bekomen door middel van de bevragingen door FARO in het kader van het Cijferboek.

5.3.2.4. Ontwikkelingstraject: uitbesteding digitaliseringsprojecten

CEST zette in 2013 het traject voort rond het uitbesteden van digitaliseringopdrachten. De bedoeling was dat de nadruk daarbij zou liggen op concrete oplossingen voor kleinere en gemengde collecties. Door de onverwachte komst van VIAA is alle voorziene tijd echter gegaan naar de ondersteuning van de uitbesteding van digitaliseringsopdrachten in het kader van VIAA.

5.3.2.5. Ontwikkelingstraject: identificer services

In 2013 werd het ontwikkelingstraject rond identificer services opgestart. Dit traject werd echter opgenomen in de uitvoering van het project Persistente identificatie (zie paragraaf 5.2.11.).

5.3.2.6. Ontwikkelingstraject Linked Open Data

Er was in 2013 geen ruimte binnen het Open Cultuur Data-traject om reeds een concrete actie met Linked Open Data te ondernemen.

In het kader van de optimalisering van de CEST-website zullen het glossarium en de standaarden- en softwareregisters in 2014 bij wijze van experiment als Linked Data beschikbaar gesteld worden.

5.3.2.7. Project HTML5-profielen (niet opgenomen in Actieplan 2013)

In 2013 werd gestart met het ontwikkelen van een simpele registratietool. Aan de hand van een concrete gevalstudie wordt er een applicatie ontwikkeld die toelaat beschrijvingen te maken van verschillende types objecten. De applicatie zal in de browser van de gebruiker draaien en gebruik maken van de laatste internettechnologieën. De applicatie vereist geen installatie en kan slechts door één gebruiker gelijktijdig gebruikt worden.

Als gevalstudie werd gekozen voor een collectie mondelinge bronnen beheerd door de erfgoedcel Mechelen. Kleinschalige mondelinge bronnen-projecten hebben baat bij eenvoudige en goedkope tools om binnen een beperkt tijdsbestek en met beperkte middelen toch kwaliteitsvolle data te produceren. Zonder dat deze data meteen online gepubliceerd dient te worden.

Op basis van de ervaring bij het ontwikkelen van deze applicatie voor de erfgoedcel Mechelen zal de applicatie verder doorontwikkeld worden zodat ook andere objecttypes geregistreerd kunnen worden. In 2013 werd een eerste prototype ontwikkeld en getoond aan de erfgoedcel Mechelen.

5.3.3. Af te ronden trajecten

- Mondelinge bronnen

PACKED maakte een dataprofiel voor mondelinge bronnen waarin een minimum en aanbevolen set beschrijvingselementen werd gedefinieerd, met koppelingen naar het Beschrijvingsmodel voor Mondelinge Bronnen. Dit dataprofiel is beschikbaar via CEST:

(http://www.projectcest.be/images/f/f7/20130429_dataprofiel_mondelinge_bronnen_v0_1.pdf)

- Ontwikkeling metadata- en Collective Access-profielen

In 2012 werden in het kader van CEST een reeks metadataprofielen ontwikkeld. Het was de bedoeling om in 2013 verder af te werken en/of te implementeren in Collective Access. We hebben de implementatie in Collective Access geprobeerd, maar die was niet succesvol. Collective Access was niet flexibel genoeg om bestaande metadatastandaarden te implementeren.

PACKED vzw heeft zich vervolgens beperkt tot een formele beschrijving van metadataprofielen. Ze zijn in het voorjaar van 2013 op CEST gepubliceerd, zie http://www.projectcest.be/index.php/PACKED_Dataprofielen. Als alternatief voor de implementatie in Collective Access zijn we de mogelijkheden beginnen onderzoeken voor een implementatie in HTML5 (zie 5.3.2.7.). Hier wordt in 2014 aan voortgewerkt.

5.3.4. Platform kennisdeling

CEST is een platform waarop erfgoedorganisaties hun kennis met betrekking tot digitalisering kunnen delen.

Op basis van de wijzigingen in de logs van de CEST-website in 2013 kunnen volgende cijfers gegeven worden:

- 1.357 wijzigingen werden geregistreerd;
- 193 verschillende pagina's werden gewijzigd;
- 55 bestanden werden opgeladen als bijlage;

PACKED vzw noteerde 9 verschillende auteurs, waarvan 5 PACKED-medewerkers (goed voor 1.315 wijzigingen) en 4 externe auteurs (42 wijzigingen).

5.3.4.1. Platform kennisdeling: CEST-communicatiekanalen

In 2013 werd de CESTblog verder aangevuld, met toevoeging van 16 nieuwe items. Omwille van tijdsgebrek is dit relatief weinig (50% minder dan in 2012). De gepubliceerde berichten worden ook op Twitter aangekondigd via <https://twitter.com/ProjectCEST>. Gezien de sterke terugval van het aantal blogberichten zal het gebruik van dit kanaal voor kennisdeling worden geëvalueerd in 2014.

5.3.4.2. Platform kennisdeling: onderhoud CEST-registers

De CEST-registers voor standaarden en software werden verder geactualiseerd op basis van onderzoek naar aanleiding van loketvragen en projecten. In 2013 werd informatie over 42 standaarden geactualiseerd of toegevoegd:

COLLADA	DWG	IFC	PAIMAS
3DM	DXF	IGES	PDF_A

X3D	EAD	ISIL	Plan Hoffmann-Krayer
METS	ECIRGB	ISO 16363:2012	RSS
PRC	ED3	ISO/TR_15801	SVG
THB	FIAF	ISO/TR_18492	STEP
UKAT	Glopad	TITF2	TIFF
CCSDS_625.0	Atom	JHOVE2	U3D
CIDOC-richtlijnen	GTAA	JPEG2000	UTF-8
DWF	IETF tags for identifying languages	OAIS	VIAF
		OBJ	VRML

PACKED herzag in 2013 ook het trefwoordensysteem voor het doorzoekbaar maken van standaarden. Daarbij werd onderscheid gemaakt tussen vijf types trefwoorden:

- type standaard (18 termen);
- type medium (12 termen);
- type collectie (7 termen);
- expertisedomein (7 termen);
- CEST status (3 termen).

Het nieuwe trefwoordensysteem zal in 2014 in de CEST-databank geïmplementeerd worden.

In 2013 werd bovendien ook informatie over 4 softwaretools (ArchiveSpace, DRAMBORA, Goobi en LOCKSS) geactualiseerd of toegevoegd.

5.3.4.3. Platform kennisdeling: gevalstudies

In 2013 werden vijf nieuwe gevalstudies gepubliceerd op CEST:

- *Rocky Tiger: digitalisering van 16mm zwart/wit film naar MXF/JPEG2000*, SMAK, 2013
- *De digitalisering van 8mm films*, Bibliotheek Kris Lambert Oostende, 2013
- *Waardering, Acquisitie en Vernietiging van Archieven (WAVA): een geïntegreerd archiefbeheer bij het VUB-Universiteitsarchief*, Universiteitsarchief VUB, 2013
- *Opslag en bewaring van geluidsopnames en metadata uit een mondelinge bronnen project*, AVG, 2013
- *Realisatie van een nieuwe website en CMS binnen een beperkt tijdsbestek*, CVAA, 2013

Eind 2013 waren zes gevalstudies nog in voorbereiding:

- *Supertagger*, Huis van Alijn (Nina Vanhevel)
- *De digitalisering van kranten en frontbladzijdes uit WO I*, Vlaamse ErfgoedBibliotheek (Tuur Van Hove)
- *Centrale opslag en bewaring van architectuurarchieven*, APA (Wim Luyckx)
- *Centrale opslag van digitale representaties*, MOMU (Henk Vanstappen)
- *Centrale opslag van digitale representaties*, Mu.ZEE (Barbara De Jong)
- *Je collectie publiceren als open data op opencultuurdata.be*, PACKED (Henk Vanstappen)

In twaalf gevallen hebben afspraken tot het maken van een gevalstudie (nog) niet tot een resultaat geleid:

- *Tekeningen digitaal ontsluiten via een touchscreen*, Zilvermuseum (Zoë Dejager)
- *Opzetten van een Collective Access systeem voor het beheer van het multimediaarchief van een kunstencentrum*, Vooruit (Steven Thanghe)
- *Een dataprofiel voor de digitale ontsluiting van een literair tijdschrift*, Gierick (Dirk Derom)
- *Benchmarking van enkele collectiebeheersystemen*, BNA-BBOT (Dirk Derom)
- *Opzetten van een Collective Access systeem om een privécollectie mediakunst te ontsluiten*, CORBAN (Joris Janssens)
- *Ontwikkeling van een Collective Access databank voor interviews met moslims*, MANA (Najet Boulafdal)
- *Ontwikkeling van een collectiebeheersysteem voor mediakunst op basis van de EN15907 datastructuur*, ARGOS (Sofie Ruysseveldt)
- *Office Baroque: digitalisering van 16mm colour film naar DPX/TIFF*, ARGOS (Sofie Ruysseveldt)
- *Itinera Nova*, Stadsarchief Leuven (Marika Ceunen)
- *Digitale reproducties van kunstwerken*, LUKAS (Timothy Naessens)
- *Digitalisering van handschriften*, Flandrica (David Coppoolse)
- *Digitaliseren van boeken, kranten en microfilms in de KBR*, KBR (Tobias Henderickx)

5.3.4.4. Platform kennisdeling: richtlijnen

In 2013 werden de richtlijnen voor het digitaliseren van foto's, tekstdocumenten, geluidsopnamen en video geactualiseerd.

De twee richtlijnen voor het toegankelijk maken van collecties werden grondig herwerkt en hernoemd:

- mijn collectie publiceren op een website;
- mijn collectiedata beschikbaar stellen voor hergebruik.

Daarnaast werden drie ontwerpen voor een nieuwe richtlijnen gemaakt.

- mijn digitale collectie duurzaam bewaren;
- mijn digitale foto's duurzaam bewaren;

- mijn digitale bestanden duurzaam identificeren.

Deze richtlijnen zijn toegankelijk via de overlegpagina en worden in de loop van 2014 gepubliceerd.

5.3.4.5. Platform kennisdeling: Europeana Vlaanderen-wiki

Deze actie gebeurde omwille van tijdsgebrek niet meer in 2013. In het kader van het project Open Cultuur Data (zie paragraaf 5.4.) werd reeds een richtlijn rond het beschikbaar maken van data opgesteld (zie

http://www.projectcest.be/index.php/lk_wil_mijn_collectiedata_beschikbaar_stellen_voor_hergebruik). Deze zal in 2014 verder worden aangevuld/uitgebreid naar verschillende platformen waarop de data ter beschikking kunnen gesteld worden. Zo zal de richtlijn uiteindelijk het traject beschrijven voor:

- de toelevering van collectiedata aan Europeana via een aggregator;
- de publicatie van collectiedata als een open (culturele) dataset op een aantal verschillende platformen.

Beide trajecten zullen geïllustreerd worden met een gevalstudie van een erfgoedinstelling die al een dergelijk proces doormaakte. De richtlijn en gevalstudies worden in 2014 gepubliceerd op de CEST-website. De wenselijkheid van een relatie met het EuropeanaVlaanderen Overlegplatform zal verder onderzocht worden.

5.3.5. Vorming

CEST organiseert activiteiten om het gebruik van en de kennis over richtlijnen, standaarden en software te stimuleren en te verspreiden. Deze activiteiten richten zich zowel tot de intermediairen als tot de erfgoedwerker op het veld.

5.3.5.1. Vorming: technology watch

In 2013 werden trends op het vlak van digitaal erfgoed verder opgevolgd, met bijzondere aandacht voor standaarden, software en vernieuwende projecten en rapporten waarin deze het onderwerp vormen. Het opvolgen van deze trends gebeurde door het volgen van berichtgeving van gespecialiseerde binnen- en buitenlandse organisaties (bv. DEN, DCC, Digital Preservation LoC en Digital Preservation Coalition), het opvolgen van verslaggeving van onderzoeksprojecten (bv. de Europeana-tech Working Group), en het volgen van informele berichtgeving (bv. twitter, blogs en e-mail) van experts in het veld. Deze informatie werd gebruikt om de standaarden en software registers van CEST actueel te houden, onder de aandacht gebracht via de nieuwsbrief, blogposts en het CEST-twitterkanaal, en toegepast in de eigen werking.

5.3.5.2. Vorming: glossarium

In 2013 werden 42 lemma's in het CEST-glossarium gewijzigd:

<i>DNS</i>	<i>Licentie</i>	<i>Header</i>	<i>Granulariteit</i>
<i>Disk image</i>	<i>Vectorafbeelding</i>	<i>Kleurruimte</i>	<i>Indexering</i>
<i>Controlegetal</i>	<i>Rasterafbeelding</i>	<i>Metadata</i>	<i>Migratie</i>
<i>Moederbestand</i>	<i>Digitale</i>	<i>Widget</i>	<i>Oct</i>
<i>Bestandsformaat</i>	<i>duurzaamheid</i>	<i>Beschrijvingsregels</i>	<i>Offline</i>
<i>Persistent Identifier</i>	<i>Semantische web</i>	<i>Bitrot</i>	<i>Online</i>
<i>Reductiefactor</i>	<i>Toegankelijkheid</i>	<i>Conservering</i>	<i>Open source software</i>
<i>Zoekmachine</i>	<i>Analoog</i>	<i>Datastructuur</i>	<i>Portaal</i>
<i>Preservering</i>	<i>Standaard</i>	<i>Preserveringsmetadata</i>	<i>Escrow overeenkomst</i>
<i>Restauratie</i>	<i>URI</i>	<i>Preserveringsbeleid</i>	<i>Repository</i>
	<i>URL</i>		<i>Bibliotheekcatalogus</i>
			<i>Controlegetal</i>

Eind 2013 stonden 171 termen op de hoofdpagina en 73 termen op de redactiepagina. Dit betekent dat in 2013 het glossarium met 4 termen aangroeide. Op de overlegpagina werd 27 termen toegevoegd. De redactie en uitbreiding van het glossarium wordt in 2014 voortgezet.

5.3.5.3. Vorming: CEST in de praktijk

In samenwerking met FARO werd een reeks van vormingssessies georganiseerd waarin dieper werd ingegaan op de CEST-richtlijnen. Deze sessies werden aangeboden als een modulair traject, als een verkenning van de behoefte aan het verwerven van inzicht in CEST. De formule met kleine groepen en veel ruimte voor discussie en eigen invulling door de deelnemers, bleek zinvol en leverde aan beide zijden nieuwe inzichten op. De sessies werden gebracht rond de thema's digitaliseren, duurzaam bewaren, registreren en publiceren. In totaal werden in 2013 12 sessies gegeven in Antwerpen, Gent en Brussel, met telkens 6 tot 10 deelnemers.

5.4. Open Cultuur Data

Begin 2013 zat PACKED met partners Creative Commons België en de Open Knowledge Foundation (OKFN) rond de tafel om financiële ondersteuning voor het Open Cultuur Data traject te bekomen via het Departement CJSM van de Vlaamse overheid. De verwezenlijking van het programma kon immers enkel gerealiseerd worden met extra steun. In deze aanvraag werden drie grote luiken opgenomen:

- de organisatie van een tweedaagse Masterclass (zie 5.4.2.) i.s.m. FARO & OKFN;
- de organisatie door FARO en iDrops van een MuseumLab-editie rond open data (zie 5.4.3.);
- de organisatie van een co-creatie evenement (zie 5.4.3.) i.s.m. OKFN & Vooruit.

De aanvraag naar financiële ondersteuning werd gehonoreerd en de website <http://www.opencultuurdata.be> werd gelanceerd. Op deze website verzamelde PACKED vzw alle informatie en nieuws m.b.t. het project. Ze bevat verslagen van alle acties en evenementen die in 2013 in het kader van Open Cultuur Data plaatsvonden. Het traject werd begin 2014 geëvalueerd in samenspraak met de Nederlandse organisatoren van opencultuurdata.nl.

5.4.1. Pilootproject rond persoonsnamen als open data

Het startschot van de Open Cultuur Data campagne werd gegeven met de masterclasses; een tweedaagse introductie tot Open Data (zie volgende paragraaf). Joris Janssens (PACKED vzw) stelde er op de tweede dag van de Masterclass het concept van een Vlaamse ‘aggregated Agent Authority’ met Open Data voor. Meerdere culturele organisaties hebben biografische data die vaak ook makkelijk open te stellen zijn. Daarom zou het mogelijk moeten zijn om een brede authority database te creëren van personen en organisaties die actief zijn binnen kunsten en erfgoed in Vlaanderen. Door verschillende datasets met elkaar te gaan verbinden worden referentierecords aangemaakt met een unieke ID (oorspronkelijke records met hun eigen ID blijven bewaard!). Deze wordt dan weer verrijkt met andere databronnen (bv. DBPEDIA en Freebase). Aan de deelnemers werd de vraag gesteld om biografische data uit hun collectiedata te filteren en deze aan PACKED vzw te leveren in het kader van dit project. Aan deze oproep werd echter te weinig gevolg gegeven, waardoor de creatie van dergelijke authority database niet kon uitgevoerd worden.

5.4.2. Sensibilisering en begeleiding m.b.t. open data

De sensibilisering en begeleiding binnen dit traject startte met het volgen van een tweedaagse masterclass waarin de geïnteresseerde (open) dataproviders informatie kregen over alle aspecten die komen kijken bij het open maken van je collectiedata: de juridische stappen die je moet ondernemen, hoe en waar je open dataset technisch beschikbaar gemaakt kan worden, ...

De verslagen van beide masterclass-dagen vindt u op de website van Open Cultuur Data:

- verslag 21 mei 2013: <http://opencultuurdata.be/2013/05/21/verslag-masterclass-21-mei-2013/>
- verslag 28 mei 2013: <http://opencultuurdata.be/2013/05/29/verslag-masterclass-28-mei-2013/>

Tijdens beide dagen waren er medewerkers van ongeveer 15 cultureel-erfgoed- of kunstorganisaties aanwezig. Dit resulteerde uiteindelijk in de beschikbaarstelling van 40 open culturele datasets (zie <http://opencultuurdata.be/datasets/> voor huidig overzicht), afkomstig van 18 verschillende instellingen.

Tijdens de maanden volgend op de masterclass, konden deelnemers en nieuwe geïnteresseerden terecht bij PACKED vzw en OKFN voor praktische vragen rond het beschikbaar maken van Open Data (o.m. via het contactformulier op de projectwebsite).

5.4.3. Organisatie van evenementen m.b.t. open data

De masterclass in mei 2013 (zie 5.4.2.) was één van de evenementen die in het kader van het project georganiseerd werden. FARO organiseerde in samenwerking met iDrops – en als onderdeel zijn eigen jaarplanning – aanvullend ook een editie van MuseumLab (zie <http://www.faronet.be/blogs/olga-van-oost/museumlab-open-data-schrijf-snel-in>) rond Open Data en zijn toepassingen binnen cultuur. Omdat PACKED vzw niet betrokken was bij de organisatie van dit evenement, wordt er in dit Jaarverslag niet dieper op ingegaan. Een verslag van het MuseumLab werd door een iDrops-medewerker wel voorgesteld tijdens het Apps for Culture-evenement.

Na de masterclass van mei 2013 hadden de deelnemende organisaties tijd tot september de tijd om hun data voor te bereiden (rechten te klaren, exports te maken, ...) zodat ontwikkelaars er tijdens een hackathon mee zouden aan de slag kunnen gaan tijdens het evenement Apps for Culture. Ter omkadering van dit evenement werd de website <http://appsforculture.be> gelanceerd (zie ook verder bij 'PACKED websites).

Een verslag van Apps for Culture vindt u op de Open Cultuur Data-website (zie <http://opencultuurdata.be/brainstorm-apps-for-culture/>). Omdat bij nadering van de datum van het evenement nog te weinig ontwikkelaars een concreet idee voor een applicatie hadden ingestuurd, werd afgezien van de organisatie van dit publiek evenement. Onder de vorm van een meer beperkte brainstormsessie werden de beschikbare datasets toegelicht bij de aanwezige ontwikkelteams, waarna zij onder begeleiding van OKFN aan de slag gingen. Drie teams werkten hun idee verder uit tegen het eindevenement.

De ontwikkelwedstrijd werd verder opengesteld tot 14 december 2013, de datum van het eindevenement van één jaar Open Cultuur Data. Dit werd gevierd bij FARO met een lezingenprogramma en de uitreiking van de prijzen voor de ontwikkelde apps. Een verslag van dit evenement vindt u op <http://opencultuurdata.be/verslag-eindevenement-open-cultuur-data-2013/>.

De contacten met het Gamefonds leverden in 2013 geen concrete samenwerking op. VAF rekent voor de bewaring van de met subsidie ondersteunde games op VIAA. Het contact met de Nederlandse TaalUnie blijft behouden, met het oog op een samenwerking in 2014 (bij de voortzetting van het Open Cultuur Data-traject).

5.5. SCART

Met 'SCART' lanceerde PACKED vzw in 2012 een website over de preservatie van audiovisueel erfgoed. De website wil geheugeninstellingen en anderen helpen bij de duurzame bewaring van hun audiovisuele (deel)collecties. SCART bundelt de kennis rond audiovisuele preservatie die PACKED vzw doorheen de voorbije werkingsjaren opbouwde, en is het platform voor het delen van nieuwe kennis.

5.5.1. Afwerken digitalisering videowerk Danny Matthys (i.s.m. argos)

In navolging op werk in 2012 werd in 2013 een tweede groep videowerken van Danny Matthys gedigitaliseerd, deze keer werken op U-matic cassettes. Een inspectie van de te digitaliseren videobanden werd uitgevoerd in samenwerking met argos.

5.5.2. Verspreiding richtlijn bewaring audiovisuele apparatuur

Deze tekst werd afgewerkt en aan enkele externe peer reviewers voorgelegd. Hun feedback wordt momenteel verwerkt, en de afgewerkte versie van de tekst wordt online gepubliceerd in 2014.

5.5.3. Preservering games en cross-mediale toepassingen

Het was de bedoeling om in 2013 van start te gaan met een studie naar de preservering van drie erfgoedgames

- Wireless Puppetry (Firmament / Provinciale Hogeschool Limburg);
- Het Laatste Continent (New Belgica vzw / Provinciale Hogeschool Limburg);
- MaxiMine (Provinciale Hogeschool Limburg).

Contacten hiervoor werden in de zomer van 2012 gelegd met de Provinciale Hogeschool Limburg. Omdat de communicatie met de school zeer moeilijk verloopt zijn we in 2013 niet verder geraakt dan de opmaak van een schriftelijke overeenkomst voor het ter beschikking stellen van het studiemateriaal.

In 2013 ontving PACKED vzw wel het archief van de Spiral-website in de vorm van een virtual machine file. Het archief werd onderzocht. Een gevalstudie die de moeilijkheden en opties beschrijft voor de langetermijnpreservering van en toegang tot de website zal in 2014 worden gepubliceerd op de SCART-website.

5.5.4. Bijdragen aan het onderzoeksproject 'Generatieve Kunst. De casus Peter Beyls' (Sint-Lukas)

Normaal zouden Hogeschool voor Wetenschap & Kunst Sint-Lukas Brussel en Peter Beyls in februari 2012 een aanvraag indienen bij de FAK voor dit onderzoeksproject. PACKED vzw zou hierin de rol opnemen van projectpartner. Omwille van auteursrechtelijke problemen beslisten Hogeschool voor Wetenschap & Kunst Sint-Lukas Brussel en Peter Beyls echter op het laatste moment om de aanvraag uit te stellen tot februari 2013. Spijtig genoeg werd uiteindelijk weer besloten om de aanvraag niet in te dienen. Er zijn nadien nog contacten geweest met Peter Beyls om te kijken of er op een andere manier kon worden samengewerkt, maar deze contacten zijn buiten de wil van PACKED vzw om, stilgevallen.

5.5.5. Bijdragen aan de afwerking van case studies S.M.A.K.

In 2009 startte S.M.A.K. in het kader van het project 'Het behoud van afspeel- en weergaveapparatuur voor audiovisuele kunst' enkele gevalstudies met betrekking tot kunstwerken uit haar collectie. Door enkele personeelwissels in het S.M.A.K. werden deze gevalstudies niet volledig afgewerkt. In 2013 werden ze in samenwerking met PACKED vzw

afgewerkt; ze zullen in 2014 worden gepubliceerd op de SCART-website.

5.5.6. Bijdragen aan case study Marie-Jo Lafontaine i.s.m. S.M.A.K.

In 2013 deed Annika Raïm, studente aan de Universiteit van Amsterdam Master Preservation and Presentation of the Moving Image, een gedeelde stage bij PACKED vzw en S.M.A.K. De stage bestond uit het uitvoeren van een gevalstudie over de preservatie van de video-installatie 'A la cinco de la tarde' (1984) van Marie-Jo Lafontaine. In samenwerking met S.M.A.K. en de kunstenaar werd een strategie ontwikkeld voor de preservatie en de toekomstige tentoonstelling van het werk en werden een reeks acties ondernomen. Deze acties waren o.a.

- het afnemen van een interview met de kunstenaar;
- het opzoeken en selecteren van U-matic tapes die zullen worden gedigitaliseerd voor de aanmaak van nieuwe (digitale) moederbestanden;
- het opvragen van prijsoffertes voor een actualisering van het synchronisatiesysteem van het werk;
- de aankoop van nieuwe weergaveapparatuur.

In 2014 zal de gevalstudie worden gepubliceerd op de SCART-website.

6. OVERLEG

6.1. Cultureel-Erfgoedoverleg

PACKED vzw blijft actief deelnemen aan het Cultureel-Erfgoedoverleg. Dit is een open overlegstructuur van organisaties en instellingen die, onafhankelijk van het steunpunt voor cultureel erfgoed en het steunpunt voor lokaal cultuurbeleid, een overkoepelende rol spelen binnen de cultureel-erfgoedsector. PACKED vzw neemt actief deel aan de bijeenkomsten van deze overlegstructuur (viertal keer per jaar). Belangrijke activiteiten van het Cultureel-Erfgoedoverleg waren in 2013 het traject voor de omvorming van het Cultureel-erfgoedoverleg tot belangenbehartiger voor de ganse cultureel-erfgoedsector en de publicatie van het memorandum 'Cultureel erfgoed is meer waard! Op weg naar 2020: De tussenstand?'. PACKED vzw was nauw betrokken bij de totstandkoming van dit memorandum. Meer info over het Cultureel-Erfgoedoverleg vindt u op <http://www.cultureelerfgoedoverleg.be/>

6.2. Gebruikersgroep 'Cultureel erfgoed en auteursrecht'

PACKED vzw nam in 2013 actief deel aan de voorbereidende vergaderingen van de kerngroep en de bijeenkomsten van de uitgebreide gebruikersgroep.

De kerngroep kwam samen op:

- 4 februari 2013;
- 24 mei 2013;
- 6 december 2013.

De gebruikersgroep zelf kwam samen op:

- 18 maart 2013;
- 23 september 2013.

Op deze bijeenkomsten werden de volgende vormingsmomenten voorzien:

- sociale media en (her)gebruik van beeldmateriaal (Joris Deene);
- hoe de uitzonderingen in het auteursrecht (juist) interpreteren? (Joris Deene).

Veel aandacht ging ook naar het memorandum dat SA&S en gebruikersgroep in 2013 publiceerden, en naar de wijziging van de auteurswetgeving (wetboek intellectuele eigendom).

6.3. Platform Duurzame Digitale Duurzaamheid

Het Platform Digitale Duurzaamheid verenigt een brede groep belanghebbenden in de cultureel-erfgoedsector die actief bijdragen aan het vinden van oplossingen voor de langetermijnbewaring en -raadpleging van digitaal cultureel erfgoed. Openheid, samenwerking, het nastreven van collectief voordeel en een leveranciersonafhankelijke benadering zijn daarbij richtinggevende principes. PACKED vzw is lid van de kerngroep die in 2013 samenkwam op 7 februari 2013. De algemene vergadering van het Platform Digitale Duurzaamheid vond plaats op 15 maart 2013.

6.4. Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed

In 2013 vond er op 29/01 een bijeenkomst plaats tussen PACKED vzw en DEN (Rony Vissers, Henk Vanstappen, Marco de Niet, Robert Gillesse) waarop de jaarplanningen van DEN en PACKED vzw werden besproken en waar mogelijk afgestemd.

6.5. Europeana Vlaanderen Overlegplatform

PACKED vzw blijft actief deelnemen aan het Europeana Vlaanderen Overlegplatform. Dit platform wil informatie over Europeana verspreiden naar mogelijke belanghebbenden, informatie en adviezen terugkoppelen naar Europeana en de relevante projecten waar Vlaamse partners in betrokken zijn onderling afstemmen. PACKED vzw nam in 2013 actief deel aan de bijeenkomsten van het platform en stelde daar o.a. de activiteiten binnen het AthenaPlus-project voor. In het kader van dit overlegplatform werd in 2013 ook een tekst voorbereid die tijdens Informatie aan Zee door Hans van der Linden (Agentschap Kunsten en Erfgoed) gepresenteerd werd. De verschillende leden van het overlegplatform, inclusief PACKED vzw, droegen op basis van hun ervaringen bij tot een tekst rond de impact van Europeana op hun huidige werking (zie ook Informatie aan Zee paragraaf 7.4.).

6.6. Europeana Network

PACKED vzw bleef in 2013 actief deelnemen aan het Europeana Network dat de vroegere CCPA vervangt. Het Europeana Network heeft de ambitie een open forum te zijn voor experts uit heel Europa, voor content providers en aggregatoren en voor andere leveranciers van technische, juridische en strategische kennis. Het wil de diversiteit van Europeana representeren en weerspiegelen en tegelijkertijd de leden de kans bieden om hun stem te laten horen. PACKED vzw was aanwezig op de jaarlijkse Europeana Network Annual General Meeting op 2 december 2013 (viel samen met de DISH-conferentie in Rotterdam), en aan de Europeana Project Group Assembly op 25-26 september in Den Haag.

6.7. Interprovinciaal registratorenoverleg

Het Interprovinciaal Registratorenoverleg is een informeel overlegorgaan, waarin onderwerpen besproken worden met betrekking tot erfgoedregistratie. Zowel inhoudelijke als organisatorische en technische aspecten komen daarbij aan bod. Het is samengesteld uit een aantal vertegenwoordigers van de vijf Vlaamse provincies, aangevuld met een vertegenwoordiger van PACKED vzw. De werkgroep kwam in 2013 vier maal samen.

6.8. Vlaams-Nederlandsoverleg AAT-Ned

PACKED vzw nam in 2013 actief deel aan de verdere ontwikkeling van de AAT-NED als instrument voor de ontsluiting van erfgoedcollecties. Dit omvat onder andere:

- deelname aan de AAT-Ned redactie;
- deelname aan de AAT-Ned klankbordgroep.

In dit kader werden in 2013 door Henk Vanstappen vijf bijeenkomsten bijgewoond.

6.9. Gebruikersgroep COMETA

Het COMETA-model voor beschrijving van collecties werd in 2012 gepubliceerd. In september werd het model voorgesteld op het congres informatie aan Zee. Vanaf najaar 2013 werden voorbereidingen getroffen voor de ontwikkeling van een nieuwe versie van het model. Daartoe werd een bevraging van de gebruikersgroep georganiseerd en werd een wiki ontwikkeld die als basis zal dienen voor de verdere ontwikkeling en het schrijven van een toelichting op COMETA.

6.10. Overleg Taalunie

In 2011 werd in de schoot van de Taalunie een werkgroep opgericht met betrekking tot een Nederlands-Vlaamse samenwerking omtrent digitaal erfgoed. Rony Vissers vertegenwoordigt PACKED vzw in deze werkgroep die in 2013 samenkwam op 10 december. De werkgroep werkte ook mee aan de nota Waardeer Samenwerking - Advies over Nederlands-Vlaams beleid voor het duurzaam beheren, behouden en beschikbaarstellen van Nederlandstalig digitaal erfgoed die in 2013 werd gepubliceerd.

6.11. Overleg duurzame digitale infrastructuur

In 2013 startte het Agentschap enkele bijeenkomsten met andere bestuursniveaus om in Vlaanderen door samenwerking en afstemming te komen tot een duurzame digitale infrastructuur. De eerste bijeenkomst was met vertegenwoordigers van de VVP. PACKED vzw werd hierop uitgenodigd om een presentatie te geven omtrent de uitdagingen m.b.t. digitale duurzaamheid. Deze bijeenkomst vond plaats op 12 december 2013.

6.12. Nederlands-Vlaams taakveldoverleg registratie/informatiebeheer

Dit overleg van provinciale museumconsulenten vond in 2013 keer plaats:

- 19 maart 2013 in Antwerpen;
- 27 juni 2013 in Den Bosch;
- 1 oktober 2013 in Den Bosch;
- 10 december 2013 in Antwerpen.

PACKED vzw en DEN worden hierop telkens uitgenodigd voor presentaties over onderwerpen die relevant zijn voor de museumconsulenten (bv. Europeana).

7. DISCURSIEVE ACTIVITEITEN

7.1. Activiteiten Digitale Week

In het kader van de Digitale Week werd in 2013 onder de titel 'Hoe bewaar je digitaal beeld, geluid en video voor het nageslacht?' een lezing gegeven door Rony Vissers tijdens de Dag van de Amateurgineast (Cinema Zuid te Antwerpen) op 20 april. Dit evenement was een organisatie van het Centrum voor Beeldexpressie. De sessie stond open voor beginners en gevorderden en voorkennis was niet vereist.

7.2. Artikels voor VVBAD-tijdschrift 'META'

PACKED vzw schreef in 2013 9 korte artikels voor de rubriek 'Uitgepakt' van het tijdschrift 'META'. Op maximaal één pagina worden begrippen uit het digitaal cultureel-erfgoedveld uitgelegd en toegelicht. Aan volgende onderwerpen werd in 2013 een artikel toegewijd: opnamemedia, EAD, PDF-A, UTF-8, Persistente identificatie, PIDs, METS, MODS, VIAF, MD5, Bestandsidentificatie en validatie, APIs, Backups. De artikels werden enkele maanden na publicatie in META ook via CEST aangeboden.

Overzicht META-artikels in 2013:

- Hoe ga ik om met digitale dragers in mijn archief?, META, januari 2013
- Archiefinventarissen omzetten naar EAD, META, maart 2013.
- PDF/A 1, 2 en 3: de ideale archiveringsformaten?, META, april 2013
- Wat is UTF-8 en waarom is het belangrijk?, META, mei 2013
- Persistente_links, META, juni 2013
- persistente_identificatie, META, juli 2013
- METS in je digitale bibliotheek, META, september 2013
- Virtual International Authority File, META, oktober 2013
- Checksums als middel om de integriteit van bestanden te bewaken, META, november 2013

7.3. Gastcolleges in hoger onderwijs

Naar aanleiding van een gastcollege dat PACKED verzorgde in 2012 werd er contact gelegd met de opleidingsverantwoordelijke van de module digitalisering binnen de opleiding Informatie- en Bibliotheekwetenschap (UA). Dit resulteerde in een afspraak voor het doceren van een gastcollege in april 2013. Dit college is er echter uiteindelijk niet doorgegaan.

7.4. Bijdrage conferentie 'Informatie Aan Zee'

Op de conferentie informatie aan Zee (Oostende, 13 en 14 september 2013) brachten medewerkers van PACKED vzw volgende presentaties:

- Een scoremodel voor e-depots (Henk Vanstappen, i.s.m. Robert Gillesse, DEN)
- Het geheugen van de architect: een reality check (Henk Vanstappen)

- Digitising Contemporary Art: Impact van een grootschalig Europees digitaliseringsproject op participerende Belgische instellingen (Barbara Dierickx)

7.5. Andere PACKED-publicaties

In 2012 werd vooropgesteld dat PACKED vzw in 2013 ernaar zou streven minstens twee publicaties te realiseren in de periodieke publicaties van erfgoedverenigingen, het steunpunt, online, ... Dit streefdoel werd gehaald; in 2013 verschenen de volgende publicaties:

- artikel 'Digitale duurzaamheid in de cultureel-erfgoedsector' (Henk Vanstappen & Rony Vissers) in Museumpeil nr. 40;
- artikel 'Wat telt is de inhoud, en (meestal) niet de plastic drager' (Rony Vissers) in FARO-tijdschrift nr. 4.

7.6. Uitbreiding Creative Media Days naar de cultureel-erfgoedsector

Het plan was dat PACKED vzw en FARO het initiatief zouden nemen om de cultureel-erfgoedsector meer te betrekken binnen de jaarlijkse Creative Media Days (organisatie van iMinds). Deze actie werd echter niet uitgevoerd.

7.7. Cursus Heemkunde Vlaanderen

PACKED vzw verzorgde in 2013 twee sessies rond digitaal erfgoedbeheer als onderdeel van het opleidingstraject 'Aan de slag met archief en documentatie', dat werd georganiseerd door Heemkunde Vlaanderen. Deze sessies 'Digitaliseren' en 'Digitaal archiveren en ontsluiten' werden ontwikkeld specifiek voor de niet-professionele erfgoedbeheerders, zoals heemkundige kringen. Beide sessie vonden plaats in Brugge. In 2014 wordt dit traject voortgezet met een gelijkaardige opleiding in Maasmechelen.

7.8. Andere evenementen

In 2013 participeerde PACKED vzw onder andere in de volgende evenementen en bijeenkomsten:

- 15/1/2013, Infodag CIP ICT-PSP programma 2013-2014: Barbara Dierickx nam deel aan deze infodag (Europese Commissie, Brussel)
- 17/1/2013, ENUMERATE Focus group on monitoring and measuring digital preservation practices: Henk Vanstappen nam deel aan een bijeenkomst over het meten van digitale preservatie van erfgoedcollecties. Deze vergadering vond plaats binnen het ENUMERATE project, dat omvang, kosten, gebruik van digitale collecties in de erfgoedsector in kaart brengt (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
- 24/1/2013, EuropeanaVlaanderen Overlegplatform: Barbara Dierickx nam deel (FARO, Brussel)
- 25/1/2013, in het KMKG gaf Henk Vanstappen een presentatie over de modellen voor integratie tussen de objecten in beheersystemen voor museum- en bibliotheekcollecties. Deze presentatie maakte deel uit van een workshop in het kader van een BELSPO-project dat door KMKG werd geïnitieerd (KMKG, Brussel)

- 31/1/2013, Henk Vanstappen nam deel aan de bijeenkomst van de Adviesraad van DEN (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag).
- 12-13/02/2013, Rony Vissers, Christine Sauter en Barbara Dierickx namen deel aan de plenaire vergadering van het DCA-project (FARO, Brussel)
- 19/02/2013: Henk Vanstappen stelt het Scoremodel voor op COP Digidoc van de erfgoedcellen (FARO, Brussel)
- 20/2/2013, overleg met vertegenwoordigers van het Agentschap K&E: over het opstellen van een Visietekst e-cultuur (Rony Vissers, Henk Vanstappen en Bert Lemmens, PACKED vzw, Brussel)
- 1/3/2013, Barbara Dierickx nam deel aan een eerste voorbereidende vergadering voor het projectvoorstel ODPSI met o.m. Collections Trust en DEN (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
- 6-8/3/2013, Bert Lemmens en Barbara Dierickx namen deel aan de plenaire vergadering van het Linked Heritage project (Padua, Italië)
- 15/03/2013: Henk Vanstappen stelt het Scoremodel voor op de algemene vergadering van het Platform Digitale Duurzaamheid (Felixarchief, Antwerpen)
- 18-20/3/2013, Barbara Dierickx en Joris Janssens namen deel aan de AthenaPlus kick-off meeting (Rome, Italië)
- 21/3/2013, Henk Vanstappen en Bert Lemmens nemen deel aan DEN expertmeeting DE BASIS voor de vervaardiging van beeld (DEN, Den Haag)
- 15/4/2013: Rony Vissers nam deel aan voorbereidende vergadering over infosessies databanken provincie West-Vlaanderen (Provincie West-Vlaanderen)
- 18/4/2013: Barbara Dierickx nam deel aan een eerste voorbereidende vergadering voor het projectvoorstel EuropeanaSpace met o.m. PROMOTER en University of Coventry (Europese Commissie, Brussel)
- 20/4/2013, In het kader van de Digitale Week gaf Rony Vissers een lezing over digitale duurzaamheid op Dag van de Amateurscineast. (Cinema Zuid, Antwerpen)
- 25/4/2013, Voorstelling INgeBEELD@VRT. Barbara Dierickx woonde een persvoorstelling bij van het INgeBEELD platform/project (VRT, Brussel)
- 25/4/2013: Bert Lemmens en Rony Vissers gaven een presentatie over doorlichting Erfgoedinzicht op stuurgroepbijeenkomst van MovE (Provincie Oost-Vlaanderen, Gent)
- 6/5/2013: Rony Vissers gaf een presentatie over doorlichting Erfgoedinzicht voor Provincie Oost-Vlaanderen (Provincie Oost-Vlaanderen, Gent)
- 8/5/2013, Barbara Dierickx woonde een infosessie rond Open Data bij de Vlaamse Overheid bij, georganiseerd door Dept. Bestuurszaken (Ellipsgebouw, Brussel)
- 9-12/5/2013, WRO Art Festival. Rony Vissers woont in naam van PACKED vzw en het DCA-consortium het festival bij en geeft er ook een presentatie over het DCA-project (Wroclaw, Polen)
- 16/5/2013, Barbara Dierickx woonde de collegagroep publieksbemiddeling van FARO & BAM bij (Z33, Hasselt)
- 21 en 28/5/2013: organisatie tweedaagse masterclass in het kader van Open Cultuur Data (FARO, Brussel)
- 29/5/2013: Barbara Dierickx woonde de tweede editie van het FARO-evenement 'Tournée Generale' bij (FARO, Brussel)

- 28-29/5/2013: Henk Vanstappen neemt deel aan ELAG conferentie en geeft er een workshop over Scoremodel (Gent)
- 31/5/2013: Barbara Dierickx volgde de 'Snelcursus PC 329', georganiseerd door Sociare i.s.m. Kunstenloket (VOBK, Gent)
- 2-5/6/2013: Barbara Dierickx, Christine Sauter en Rony Vissers wonen de afsluitende plenaire vergadering van het DCA-project bij (Reykjavik, IJsland)
- 16/5/2013: Henk Vanstappen en Bert Lemmens nemen deel aan DEN- expertmeeting DE BASIS voor vindbaarheid (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
- 4-5/6/2013: deelname APARSEN workshop over Trust & digital repositories (Henk Vanstappen)
- 7/6/2013, Barbara Dierickx presenteerde de projecten Linked Heritage en AthenaPlus op bijeenkomst EuropeanaVlaanderen Overlegplatform (MSK, Gent)
- 10/6, 11/6 en 14/6/2013: Henk Vanstappen verzorgde een introductie op de infosessie over de West-Vlaamse cultuurdatbanken (Kortrijk, Ieper en Brugge)
- 14/6/2013: Barbara Dierickx en Joris Janssens nemen deel aan de Open Data Dag van de Vlaamse Overheid
- 17-18/6/2013: Barbara Dierickx en Bert Lemmens wonen een conferentie rond cultureel erfgoed bij in kader van het Iers voorzitterschap van de Europese Unie, alsook de afsluitende plenaire vergadering van het Linked Heritage-project (Dublin, Ierland)
- 24/6/2013: Barbara Dierickx woont een vergadering bij rond de Europese Joint Programming Initiatives voor Cultural Heritage (JPI CH) (KIK-IRPA, Brussel)
- 25/6/2013: Barbara Dierickx en Rony Vissers wonen een voorstelling van Rosette Vandembroucke bij van het DCH-RP-project (Roadmap for Preservation) en overleggen of PACKED vzw hier een rol in kan spelen (PACKED vzw, Brussel)
- 13/7/2013: Rony Vissers neemt deel aan een ETWIE-uitstap naar de Philips-fabriek te Eindhoven (Philips-site, Eindhoven).
- 28/8/2013: kennismakingsoverleg met Oost-Vlaamse erfgoedcellen (PACKED vzw, Brussel)
- 5/9/2013: Bert Lemmens, Barbara Dierickx en Alina Saenko organiseren en nemen deel aan een workshop rond het Terminology Management Platform, binnen het Linked Heritage project (FARO, Brussel)
- 13/9/2013: Henk Vanstappen en Barbara Dierickx nemen deel aan het congres 'Informatie aan Zee' van VVBAD (zie ook paragraaf 7.4.) (Casino Kursaal, Oostende)
- 19/9/2013: Rony Vissers neemt deel aan de negotiation meeting voor het EuropeanaSpace-project (Europese Commissie, Luxemburg)
- 21/9/13: PACKED vzw organiseert het evenement 'Apps for Culture' (zie ook paragraaf 5.4.3.) (Vooruit, Gent)
- 24/9/2013: Noortje Verbeke en Rony Vissers wonen een overleg bij VIAA tussen AZURA (zie ook 5.2.5.) (iMinds, Gent)
- 25/9/2013: overlegbijeenkomst over digitalisering Gazette van Detroit (Vlaamse overheid, Brussel)
- 25-26/9/2013: Barbara Dierickx neemt deel aan de Europeana Projects Assembly (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
- 3/10/2013: Rony Vissers, Barbara Dierickx en Christine Sauter nemen deel aan de

- voorbereiding van de DCA final review (Brussel)
- 4/10/2013: Rony Vissers, Barbara Dierickx en Christine Sauter nemen deel aan de DCA final review (Europese Commissie, Brussel)
 - 6-9/10/2013: Barbara Dierickx en Joris Janssens wonen de AthenaPlus plenaire projectvergadering bij (Berlijn, Duitsland)
 - 17/10/2013: Barbara Dierickx woont de collegagroep digitale publieksbemiddeling bij en stelt er de tools i.k.v. AthenaPlus-project voor (Rocoxhuis, Antwerpen)
 - 29 oktober 2013: Henk Vanstappen stelt het Scoremodel voor op inleiding tot digitale duurzaamheid voor de FARO collegagroep Kwaliteitslabel archieven/erfgoedbibliotheken (FRAO, Brussel)
 - 19/11/2013: Henk Vanstappen neemt deel aan de bijeenkomst van de Adviesraad van DEN (Den Haag).
 - 14/11/2013: Rony Vissers stelt het samenwerkingstraject met VKC, CAHF en LUKAS voor op de partnerdag LUKASWEB, Alina Saenko geeft een presentatie over het recent gelanceerde project 'Persistente identificatie'
 - 20- 21/11/2013: Rony Vissers woont op vraag van UNESCO Vlaanderen de UNESCO Regional Consultation on Open Access – Europe and North America bij (Berlijn)
 - 28/11/2013: Barbara Dierickx stelt Open Cultuur Data voor tijdens de COP digiprojecten van de erfgoedcellen (FARO, Brussel)
 - 29 november: Henk Vanstappen stelt Scoremodel voor op conferentie Breekbaar Bezit (FotoMuseum, Antwerpen)
 - 29/10/2013: Bert Lemmens en Rony Vissers brengen samen met medewerkers van LUKAS een werkbezoek Rijksmuseum (Rijksmuseum, Amsterdam)
 - 2/12/2013: Barbara Dierickx neemt deel aan de infosessie rond overheidsopdrachten (FARO, Brussel)
 - 2/12/2013: Bert Lemmens neemt deel aan de Europeana Annual General Meeting (Rotterdam, Nederland)
 - 3/12/2013: Henk Vanstappen levert een presentatie op DISH conferentie 2013: Chef's table 'How Open Culture Data is opening up cultural heritage in new ways to new audiences' (i.s.m. opencultuurdata.nl) (Rotterdam)
 - 3/12/2013: Rony Vissers nam deel aan de stuurgroep in kader van het project Jean Linden (UGent, Gent)
 - 4/12/2013: Noortje Verbeke en Rony Vissers namen deel aan het seminarie "Digital Audiovisual Preservation in Communities of Practice: Learn, Collaborate and Share", georganiseerd door PRESTO4U (INA, Parijs)
 - 6/12/2013: Emanuel Lorrain nam deel aan de 'Réunion de notre réseau de Préservation des Patrimoines informatiques en Belgique', een evenement gericht op het creëren van een belangengroep voor behoud van computererfgoed in België (Kazerne, Peutie)
 - 9/12/2013: overleg tussen Barbara Dierickx en Rony Vissers van PACKED vzw met Erik Moore (Electronic Text Centre at the University of New Brunswick, Canada) over het project CACHET—Canadian Art Commons for the History of Art Education and Training
 - 11-13/12/2013: Barbara Dierickx neemt deel aan de conferentie Open Access: Konsequenzen & Chancen für Museen & Sammlungen (Dessau, Duitsland)
 - 12/12/2013: Bert Lemmens gaf een presentatie over CEST op een bijeenkomst van

- West-Vlaamse lokale (overheids)archivarissen (Provincie West-Vlaanderen, Brugge)
- 14/12/2013: PACKED vzw organiseert het eindevenement één jaar Open Cultuur Data (FARO, Brussel)
 - 16/12/2013: Henk Vanstappen geeft een toelichting over standaarden in de erfgoedsector en over digitale duurzaamheid (met voorstelling van Scoremodel) als onderdeel van de sessie over digitale duurzaamheid in de module 'Informatiebeheer in je depotwerking' als onderdeel van de vormingsreeks 'In goede handen: erfgoeddepots' (Mechelen, Dossin).
 - 17/12/2013: Henk Vanstappen presenteert Scoremodel voor collegagroep Brusselse musea (collectiebeheer) (Brussel)

8. ONDERSTEUNING

PACKED vzw voorziet in sectorondersteuning als onderdeel van haar reguliere werking. Instellingen en organisaties kunnen PACKED vzw steeds contacteren met vragen i.v.m. de verschillende processen die te maken hebben met het creëren, het ontsluiten, het bewaren, het delen en het distribueren van digitaal cultureel erfgoed. Indien bepaalde vragen echter de basisdienstverlening overschrijden (bv. omdat zij te tijdsintensief zijn, specifieke externe expertise vereisen, e.d.) wordt geopteerd om deze ondersteuning aan te bieden in de vorm van een betaalde onderaanneming.

8.1. Loket (ad hoc)

PACKED voorzag in 2013 tijd om vragen naar advies m.b.t. de verschillende aspecten die verbonden zijn aan het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitale erfgoedbronnen, te beantwoorden. Waar mogelijk en gewenst hebben we ook de implementatie van het advies opgevolgd en ondersteuning voorzien.

Enkele voorbeelden van meer uitgebreide vragen waarvoor PACKED vzw advies verleende:

- 1/ bibliotheek stad Kortrijk: PACKED vzw adviseerde in de langdurige opslag en mogelijkheid tot opname digitale bestanden bij VIAA;
- 2/ privé-persoon: PACKED vzw adviseerde in het digitaliseren van U-matic tapes, mogelijkheid tot E-depot bij VIAA;
- 3/ privé-persoon: PACKED vzw adviseerde i.v.m. het in depot geven van zijn filmcollectie bij de Cinematek;
- 4/ privé-persoon (Nederland): PACKED vzw adviseerde inzake projectplan 'digitalisering van papieren bronnen rondom filmfestivals';
- 5/ Resonant: PACKED vzw verleende advies inzake vereniging MechaMusica die hun archief willen laten digitaliseren en mogelijkheden VIAA;
- 6/ privé-persoon: PACKED vzw verleende advies inzake digitalisering oude Russische microfilm;
- 7/ De Warande: PACKED vzw adviseerde advies inzake digitalisering van audiovisueel materiaal en heeft deze informatie ook doorgegeven aan VIAA;
- 8/ beeldbank Azura: advies i.v.m. databank en mogelijkheid tot samenwerking met VIAA;
- 9/ APA: advies bij planning van duurzame opslag en selectie beheerssysteem voor het architectuurarchief;
- 10/ CVAa website: PACKED vzw adviseerde het CVAa met betrekking tot de technische vereisten van de nieuw te ontwikkelen website;
- 11/ Koor & Stem: PACKED vzw gaf advies bij de selectie van een open source bibliotheekbeheerssysteem;
- 12/ Wilrica: PACKED vzw gaf advies bij projectplanning inventarisering en digitalisering heemkundige collectie;
- 13/ VUB: advies bij het opstellen van een projectaanvraag voor het inventariseren van archeologische vondsten;
- 14/ Provincie Oost-Vlaanderen: PACKED vzw was medeauteur van een advies met betrekking tot de bewaring van digitale opgravingsdossiers (depotconsulenten provincie Oost-Vlaanderen);

- 15/ provincie Antwerpen (dienst erfgoed): PACKED vzw verleende ondersteuning bij het aanbesteden van een collectiebeheerssysteem;
- 16/ Vlaamse Gemeenschapscommissie: PACKED vzw adviseerde bij het aanbesteden van een collectiebeheerssysteem en webportaal;
- 17/ erfgoedcel k.ERF: PACKED vzw bood ondersteuning bij de aanbesteding, opvolging en evaluatie van de digitalisering van kranten;
- 18/ Heemkunde Vlaanderen: PACKED vzw gaf advies bij het opstellen van een thesaurus voor heemkundige kringen;
- 19/ Agentschap Kunsten en Erfgoed: Rony Vissers (PACKED vzw) werd gevraagd als jurylid voor de Cultuurprijs Cultureel Erfgoed 2012-2013;
- 20/ Archief- en Onderzoekscentrum voor Vrouwengeschiedenis: PACKED vzw gaf advies inzake bestandsformaten voor geluidsoptnames van een mondelinge bronnenproject, en hoe deze te archiveren in hun organisatie;
- 21/ Archives d'Architecture Moderne Musee d'Architecture: PACKED vzw gaf advies inzake een metadatamodel voor beschrijven van kostuums van choreografe/danseres Akarova, open source ontwerp software;
- 22/ Erfgoedcellen: PACKED vzw bood assistentie bij de voorbereiding van een bestek voor nieuwe CMS/website;
- 23/ Academisch Erfgoed UGent: advies inzake mapping datamodel naar Dublin Core;
- 24/ BAM: PACKED vzw gaf op vraag van BAM advies aan kunstenaar i.v.m. scannen van dia's
- 25/ Berlin No More Walls: PACKED vzw beantwoorde vraag rond digitaliseren dia's en toestemming afgebeelde personen in functie van fotoboek;
- 26/ CO7: PACKED vzw woonde werkvergaderingen bij en gaf van advies i.v.m. projectaanvraag 3D digitaliseren;
- 27/ CVAa en VMSW (Vlaamse Maatschappij voor Sociale Woning): PACKED vzw gaf advies over digitaliseren dia's;
- 28/ Erfgoedcel Brugge: PACKED vzw gaf advies m.b.t. nieuwe website/afstemming van hun bestaande websites;
- 29/ Familiekunde Vlaanderen: PACKED vzw adviseerde i.v.m. de uniformisering van digitale (genealogische) databanken;
- 30/ GC De Muze van Meise: PACKED vzw gaf advies over rechten en gebruik afbeeldingen bekende Vlamingen op magneten (promotie);
- 31/ Ballon Media: PACKED vzw gaf advies met het oog op het opmaken van een subsidieaanvraag voor het digitaliseren van Jommeke-strips;
- 32/ Internationaal Brandweer Museum (Nederland): PACKED vzw adviseerde i.v.m. identificatie en beschrijving van brandweermateriaal (+ vraag naar persistentie);
- 33/ privépersoon (Israël): PACKED vzw verwees door naar CRKC bij vraag naar erfgoed over Jeruzalemkerken;
- 34/ Museum Mayer van den Bergh: PACKED vzw beantwoorde vraag i.v.m. informatie over project "digiKAST" (SMAK en MuHKA);
- 35/ ADVN: PACKED vzw beantwoorde bijkomende vragen i.v.m. OCR-software en tekstherkenning op basis van de informatie op de CEST-wiki;
- 36/ Letterenhuis: PACKED vzw adviseerde i.v.m. aanpassing overdrachtsovereenkomst m.b.t. instroom van digitaal archief;

- 37/ Openbare Bibliotheek Brugge: PACKED vzw beantwoorde vraag in kader van digitalisering historische collecties omtrent het gebruik A1 overhead scanner versus digitale spiegelreflexcamera;
- 38/ Poëziecentrum vzw: PACKED vzw gaf advies bij opstellen subsidiedossier nieuwe multimediatatabank
- 39/ Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience: PACKED vzw adviseerde i.v.m. geschikte bewaarplaats voor onze microfilms;
- 40/ MIAT: PACKED vzw adviseerde i.v.m. digitalisering van documenten als reclamefolders, handleidingen uit de jaren '60, en de bewaring ervan
- 41/ PeoplesProjects: PACKED vzw adviseerde i.v.m. de digitalisering van 8 en 16 mm film, en software voor digitale beeldbewerking;
- 42/ Erasmushuis Brussel: PACKED vzw adviseerde i.v.m. FilemakerPro als software voor museum;
- 43/ STAM: PACKED vzw adviseerde i.v.m. digitalisering van 20 Digital Betacam videotapes, hierbij werd ook doorverwezen naar VIAA;
- 44/ CVAA: PACKED vzw adviseerde i.v.m. back-up;
- 45/ Designmuseum: PACKED vzw gaf advies in functie van de opmaak van een nieuw beleidsplan
- 46/ Erfgoedcel Leuven: PACKED vzw adviseerde in functie visienota digitalisering (en online communicatie) voor erfgoed in Leuven
- 47/ Erfgoedcel Noorderkempen/de Warande: PACKED vzw beantwoorde loketvraag i.v.m. digitalisering videobanden en heeft hierbij ook doorverwezen naar VIAA;
- 48/ Erfgoedinzicht: PACKED vzw adviseerde inzake de implementatie van persistente URI's voor Erfgoedinzicht;
- 49/ ETWIE: PACKED vzw adviseerde en nam deel aan stuurgroep inzake website en kennisdatabank
- 50/ Firmament: PACKED vzw gaf advies inzake duurzame opslag;
- 51/ FLACC: PACKED vzw gaf advies bij de aanschaf van een archiefbeheersysteem;
- 52/ Groeningemuseum: PACKED vzw reviewde het beleidsplan;
- 53/ iMal: PACKED vzw gaf advies inzake voorbereidingen evenement rond digitaal archief van kunstenaars en preservering van digitale kunstwerken;
- 54/ Gentse musea: PACKED vzw gaf advies inzake de koppeling beeldbank en Adlib;
- 55/ KMSKA: PACKED vzw adviseerde omtrent de realisatie nieuwe collectiecatalogus, de export van collectiedata uit TMS voor het maken van een collectiecatalogus;
- 56/ LUKAS: PACKED vzw gaf advies i.v.m. verschillende onderwerpen;
- 57/ Mechelen: PACKED vzw schreef een rapport over organisatiestructuur voor de realisatie van Diego, een zoekmachine voor erfgoedcollecties in de regio Mechelen (dit is uitgemond in een betaalde opdracht);
- 58/ META / De Lijn: PACKED vzw gaf advies i.v.m. collectieregistratie
- 59/ MoMu: PACKED vzw gaf advies inzake eisenpakket e-depot;
- 60/ Museum M: PACKED vzw organiseerde overlegmomenten en gaf advies inzake uitwerken digitale strategie;
- 61/ Mu.ZEE: PACKED vzw adviseerde inzake bewaring digitale beelden;
- 62/ Provincie West-Vlaanderen: PACKED vzw adviseerde i.v.m. audiovisueel erfgoed in

cultuurdatabanken en i.v.m. de creatie van audio-opnames voor mondelingen bronnenproject

63/ Provincie West-Vlaanderen: PACKED vzw gaf om op vraag van de provincie van een presentatie op overlegdag;

64/ S.M.A.K.: PACKED vzw adviseerde i.v.m. de keuze van bestandsformaat en kwaliteitscontrole bij digitalisering van de film Rocky Tiger;

65/ Agentschap Kunsten en Erfgoed: PACKED vzw gaf een interview in functie van de opmaak van een nieuwe visienota e-cultuur;

66/7/ Vooruit: PACKED vzw gaf technisch advies bij het opzetten van de erfgoedwerking in het kader van Vooruit 2013;

67/ Vakgroep Kunstwetenschappen en Archeologie: PACKED vzw adviseerde i.v.m. inventarisatie archeologische detectievondsten, dit resulteerde in deelname in projectaanvraag voor online platform voor metaaldetectievondsten (MEDEA);

68/ Zilvermuseum: PACKED vzw bood hulp bij de aanbesteding voor nieuw collectiebeheersysteem, dit is uitgemond in een betalende opdracht;

69/ Liberaal Archief: PACKED vzw adviseerde bij de identificatie van WANG tapes en legde contacten leggen met experts inzake deze tapes;

70/ privé-persoon (archief beeldhouwer Louis Van Cutsem): PACKED vzw adviseerde i.v.m. visioneren van audiovisueel materiaal in functie van digitalisering;

71/ privé-persoon: PACKED vzw adviseerde inzake erfgoedproject rond registratiesoftware;

72/ Erfgoedcel Land van Dendermonde: PACKED vzw adviseerde i.v.m. de digitalisering van enkele films;

73/ ETWIE: PACKED vzw adviseerde i.v.m. restauratie filmprojectoren Cinema Plaza, Duffel;

74/ O.C.A.M.: PACKED vzw adviseerde i.v.m. digitalisering werk Sven t'Jolle;

75/ Provincie Vlaams-Brabant: PACKED vzw adviseerde i.v.m. het opstellen van digitale bibliotheek om het erfgoedmateriaal rond Karthuis niet verloren te laten gaan;

76/ UNESCO: PACKED vzw woonde op vraag van UNESCO Vlaanderen de UNESCO Regional Consultation on Open Access – Europe and North America bij;

77/ museumconsulenten: PACKED vzw adviseerde i.v.m. aanbod applicatiesysteem;

78/ N-VA studiedienst: advies i.v.m. opname voorbeeldexemplaar van het soda-formulier als metadata in een SIP d.m.v. de SIP Creator van de UGent.

79/ Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, Afdeling Communicatie, Team informatie en documentatie: PACKED vzw adviseerde i.v.m. de digitalisering van audiovisueel materiaal.

Rony Vissers (PACKED vzw) werd in 2013 op vraag van het Agentschap Kunsten en Erfgoed ook lid van:

- jury Cultuurprijs cultureel erfgoed 2012-2013;
- beoordelingscommissie Cultureel-erfgoedprojecten en Cultureel-erfgoedconvenants.

8.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten

PACKED vzw voorzag in 2013 tijd om projecten en organisaties die binnen het Cultureel-Erfgoeddecreet ondersteund worden, te adviseren en de implementatie van het advies op te volgen.

8.2.1. Advisering & opvolging verstrekt advies Bruggemuseum

PACKED vzw adviseerde bij de afronding van fase 1 van het MAGIS (MArcus Gheeraerts InformatieSysteem)-project en in fase 2 van hetzelfde project dat ontwikkeling van een publiekswebsite omvat. PACKED adviseerde met betrekking tot de hostingkosten voor de MAGIS-kennisbank en de API voor de online toegang tot de kennisbank.

8.2.2. Advisering & opvolging verstrekt advies Archiefcentrum voor Vrouwengeschiedenis

PACKED vzw adviseerde bij de afronding van het project 'Een mondelinge geschiedenis van de tweede feministische golf in Vlaanderen', met name bij de concrete aanmaak van checksums voor de audiobestanden van de gemaakte interviews en bij het stellen van prioriteiten bij het uitwerken van een bewaaroplossing voor de digitale bestanden.

8.2.3. Advisering & opvolging verstrekt advies Stadsarchief Leuven

PACKED vzw nam contact op met het Itinera Nova project voor het uitwerken van een aantal gevalstudies waarin de resultaten van het project beschikbaar gemaakt worden op de CEST-wiki, maar zonder concreet resultaat.

8.2.4 Advisering CO7/Vlasmuseum: Duiken in de machine

PACKED vzw nam deel aan een aantal werkvergaderingen ter voorbereiding van de projectaanvraag Duiken in de machine door het Vlasmuseum. PACKED vzw adviseerde met name omtrent de duurzame creatie en bewaring van 3D-tekeningen. De indiening van de projectaanvraag werd uiteindelijk uitgesteld tot het voorjaar van 2014, om de projectdoelstelling verder aan te scherpen, bijkomende partners te zoeken en het projectplan concreter te maken. PACKED vzw heeft de ontwikkeling van de projectaanvraag verder opgevolgd en met name de focus op het experimentele karakter van het project en het gebruik van digitalisering als conserveringsinstrument bepleit.

8.2.5 Advisering Provincie West-Vlaanderen: Arbeidsmigratie in Midden en Zuid-West-Vlaanderen

PACKED vzw heeft ter voorbereiding van de projectaanvraag Arbeidsmigratie in Midden- en Zuid-West-Vlaanderen geadviseerd met betrekking tot de duurzame creatie en bewaring van digitale audio- en video opnamen van interviews met arbeidsmigranten. De projectaanvraag werd ingediend in het voorjaar van 2014.

8.2.6 MEDEA

PACKED vzw leverde een bijdrage aan de Hercules projectaanvraag MEDEA van SKAR Vakgroep Kunstwetenschappen en Archeologie van de Vrije Universiteit Brussel. MEDEA is een projectaanvraag voor de ontwikkeling van een online platform voor de melding, registratie en

digitale bewaring van gegevens over archeologische metaaldetectievondsten in Vlaanderen. Dit platform tracht de samenwerking tussen amateurarcheologen en het academische archeologisch onderzoek te bevorderen. PACKED vzw engageerde zich in dit projectvoorstel tot de ontwikkeling van een datamodel voor de registratie van archeologische metaaldetectievondsten en tot de begeleiding van de ontwikkeling van het online platform.

8.3. Loket andere

8.3.1. Doorlichting online catalogus VKC/CAHF

8.3.1.1. Opvolging doorlichting VKC

PACKED vzw maakte in 2012 een rapport waarin een sterkte-zwakke analyse werd gemaakt van de huidige architectuur, een voorstel voor een modelarchitectuur die gebruik maakt van de huidige software-architectuur en een reeks van 12 aanbevelingen om de kwaliteit en de uitwisseling van data binnen het VKC-ecosysteem te verbeteren. Als vervolg hierop begeleidde PACKED vzw VKC in 2013 bij de opvraag van een offerte voor een update van het CollectionConnection.

8.3.1.2. Voorstudie CAHF-beleid omtrent digitale duurzaamheid

Ter voorbereiding van concrete acties en initiatieven rond de ondersteuning bij digitalisering van hun hedendaagse kunstcollecties, vroeg CAHF aan PACKED vzw om de feitelijke noden en mogelijkheden van de vier partnermusea, (Mu.ZEE, S.M.A.K., M HKA en Middelheimmuseum, in kaart te brengen en te begrijpen.

Daarnaast is er een concreet aanbod van het VKC-samenwerkingsverband om de vier CAHF-collecties digitaal te ontsluiten via een gemeenschappelijke data hub. PACKED vzw werd gevraagd te bekijken of en hoe CHAF en VKC dit traject samen af kunnen leggen. PACKED vzw maakte hiertoe een actieplan met 9 concrete acties gespreid over 3 werkdomeinen. Met name het project Persistente identificatie werd geïnitieerd binnen dit actieplan. In 2014 worden verder acties opgestart in overleg met VKC en LUKAS.

8.3.2. Doorlichting opslag van digitale beelden LUKAS

PACKED vzw startte in 2013 met de opmaak van een digitaal conserveringsplan voor LUKAS. In 2013 organiseerde PACKED vzw ook een werkbezoek samen met medewerkers van LUKAS bij het Rijksmuseum Amsterdam om te kijken hoe daar de Metamorfoze-richtlijnen worden geïmplementeerd voor de aanmaak van fotografische reproducties. Er werd ook gestart met de opmaak van een richtlijn die LUKAS kan hanteren als kwaliteitsnorm naar haar fotografen. Deze laatste actie werd ook opgenomen in de lijst van acties die PACKED vzw, VKC, CAHF en LUKAS plannen. Beide documenten worden in 2014 afgewerkt.

In 2013 heeft PACKED vzw LUKAS ook aanbevolen om een workshop over Digital Management Systems te volgen die werd georganiseerd door Collections Trust.

8.3.3. Voorstudie Integratie Digitale Erfgoedcollecties Mechelen

PACKED vzw maakte, op vraag van de afdeling Erfgoedontwikkeling van de Stad Mechelen een voorstel voor een projectomschrijving, een organisatiestructuur en een stappenplan voor de realisatie van een zoekmachine voor erfgoedcollecties in de regio Mechelen.

De realisatie van deze zoekmachine is geen doel op zich, maar een instrument om een duurzame strategie te ontwikkelen rond het beheer en de ontsluiting van deze erfgoedcollecties in de regio Mechelen. PACKED vzw identificeerde zeven doelstellingen die met behulp van deze zoekmachine bereikt moeten worden en acht datasets uit de collecties van de Stedelijke Musea, het Stadsarchief en de Erfgoedcel die in een eerste fase doorzoekbaar gemaakt kunnen worden. Het rapport bevat ook een aanzet voor een projectplan en een organisatiestructuur voor het beheer van de zoekmachine.

8.3.4. Maarten Van Severen Foundation

PACKED vzw ontwikkelde in opdracht van de Maarten Van Severen Foundation in 2013 een preservatieplan voor het archief van deze stichting. Het plan vormde de basis voor een gevalstudie die op de CEST-wiki werd gepubliceerd en kan als model dienen voor organisaties die een gelijkaardig plan willen ontwikkelen.

8.3.5. FLACC

Vanuit het project 'Erfgoedzorg in de kunstensector' werd de vraag van FLACC mee uitgewerkt en opgevolgd. De focus kwam te liggen op het herbruikbaar maken en valoriseren van het eigen archief en de collectie van FLACC via ICA-Atom. Naast het beschrijven en ontsluiten van het digitale archief, werd ook aandacht besteed aan de bewaring van het fysieke archief. De resultaten van de acties bij FLACC zullen worden ontsloten via projecttracks.be, de website van het project 'Erfgoedzorg in de kunstensector' zodat deze herbruikbaar zijn voor andere actoren in het kunstenveld.

8.3.6. Artesis Hogeschool

Henk Vanstappen treedt voor PACKED vzw op als co-promotor voor het onderzoeksproject van de Artesis Hogeschool 'Duurzaam digitaal archiveren van artistiek onderzoek binnen het hoger kunstonderwijs'. Dit onderzoeksproject wil nagaan hoe de resultaten van master thesissen duurzaam kunnen worden bewaard. In het kader van dit co-promotorschap vonden twee overlegmomenten plaats met de promotor en onderzoeker (27 februari en 6 maart). Resultaten van dit onderzoeksproject zullen in 2014 worden gepresenteerd.

8.3.7. Stuurgroep Multita

Bert Lemmens zetelt voor PACKED vzw in het begeleidingscomité van het Multita-project dat wordt gecoördineerd door het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis en het Koninklijk Instituut voor Kunstpatrimonium. Dit project wil de collecties van beide wetenschappelijke culturele instellingen valoriseren door het ontwikkelen van een meertalige thesaurus voor de museologische en digitale ontsluiting van collecties. Het project ontwikkelt hiertoe een

wetenschappelijke, meertalige en polyhiërarchische thesaurus voor artistieke en archeologische collecties. Het begeleidingscomité komt één keer per jaar samen en adviseert het project.

PACKED vzw adviseerde binnen de stuurgroep van het Multita-project omtrent de integratie van verschillende meertalige terminologieën in een terminologiebeheersysteem en de online toegang tot deze meertalige thesaurus.

8.3.8. Analyse e-depot en DAM functionaliteiten Erfgoedinzicht

PACKED vzw maakte een analyse van de e-depot en DAM functionaliteiten die aangeboden worden door het interprovinciale collectienetwerk Erfgoedinzicht. De analyse werd gemaakt op vraag van de Provincies Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen, volgend op een eerdere vraag om advies door een aantal musea uit deze provincies. Het doel was vast te stellen of de aangeboden diensten een duurzame bewaring en online ontsluiting van digitale collecties uit beide provincies waarborgt.

De analyse die PACKED vzw maakte, onderzocht in eerste instantie of die afspraken gemaakt zijn en vervolgens of de aangeboden software over de nodige functionaliteiten beschikt om die afspraken uit te voeren. De conclusies van het rapport omvatten de identificatie van hiaten in het dienstenpakket en een reeks aanbevelingen om de verdeling van de verantwoordelijkheden en rollen tussen de cultureel-erfgoedorganisaties, de Provincies Oost- en West-Vlaanderen en Picturae te optimaliseren.

8.3.9. Aanbesteding Collectiebeheersysteem voor het Zilvermuseum

PACKED adviseerde bij de aanbesteding van een nieuw Collectiebeheersysteem voor het Zilvermuseum. Dit nieuwe systeem moet het huidige Musae systeem vervangen en de collectiedata makkelijk online toegankelijk maken. PACKED adviseerde in de analyse van de functionele eisen voor het systeem, maakt in nauwe samenwerking met het Zilvermuseum een bestek voor het nieuwe systeem en een evaluatie-instrument om de offertes te beoordelen. PACKED maakte deel uit van het evaluatiecommissie en adviseerde bij het maken van het eindrapport van de aanbestedingsprocedure. PACKED is in 2014 ook nauw betrokken bij de ontwikkeling, testen en uitrol van het nieuwe collectiebeheersysteem.

8.3.10. Aanbesteding Collectiebeheersysteem voor de Provincie Antwerpen

PACKED adviseerde bij de ontwikkeling van een nieuw Collectiebeheersysteem voor de collecties van de Provincie Antwerpen en de erfgoedcellen uit de provincie. PACKED adviseerde bij het schrijven van het bestek, gebaseerd op het bestek van het collectiebeheersysteem voor het Zilvermuseum. PACKED maakte ook deel uit van de evaluatiecommissie. PACKED zal in 2014 ook betrokken zijn bij de ontwikkeling, testen en uitrol van het systeem voor de Provincie Antwerpen.

8.3.11. Werkgroep waardering en selectie

De doelstelling van deze werkgroep (een initiatief van de provincie West-Vlaanderen) is een zicht krijgen op welke soorten collecties bewaard worden en wat hun omvang en relevantie is. Daarbij wordt een beschrijvingsmodel ontwikkeld om verschillende types collecties te identificeren en een onderscheid te maken tussen kerncollecties, ondersteunende collecties en te herbestemmen collecties.

8.4. Ondersteuning opzetten Europese digitaal-erfgoedprojecten (ad hoc)

Dit gebeurde in 2013 concreet door informatie-uitwisseling met de projectmedewerker van het FotoMuseum provincie Antwerpen die instaat voor de formele coördinatie van het CIP-ICT PSP project 'Daguerreobase'. Deze contacten startten in 2012 en liepen door in 2013 (bv. afspraak te Brussel op 24 januari 2013). Rony Vissers (PACKED vzw) werd als lid opgenomen in de stuurgroep die het project begeleid en woonde in die hoedanigheid ook een consortiummeeting in Parijs bij. Hij was in 2013 ook externe reviewer voor één deliverable.

9. EXTERNE COMMUNICATIE

9.1. Websites

Eind 2013 beheerde PACKED vzw verschillende websites:

<http://www.packed.be>

In 2013 kende deze website 8.634 absoluut unieke bezoekers met een gemiddeld aantal bezoekers van 1.076 per maand. Het totale aantal pageviews bedroeg 31.575; per bezoek worden ongeveer 3 pagina's bekeken. De meeste bezoekers zijn afkomstig uit België, Nederland of Frankrijk. De vaakst bezochte pagina's binnen de website zijn (naast de homepagina) de missie van PACKED vzw, de nieuwssectie en de contactpagina. In 2013 werden er in totaal 145 nieuwe items toegevoegd.

<http://www.projectcest.be>

In 2013 kende deze website 8.274 absoluut unieke bezoekers (een stijging van 17,4 procent) met een gemiddeld aantal bezoekers van 1.138 per maand. Het totale aantal pageviews bedroeg 59.172; per bezoek worden ongeveer 4 pagina's bekeken. De meeste bezoekers zijn afkomstig uit België, Nederland of Duitsland. De vaakst bezochte pagina's binnen de website zijn (naast de homepagina) de pagina over richtlijnen, de praktijk-pagina (o.a. gevalstudies en handleidingen) en de software-pagina.

<http://www.scart.be>

In 2013 kende deze website 4.252 absoluut unieke bezoekers met een gemiddeld aantal bezoekers van 247 per maand. Het totale aantal pageviews bedroeg 29.611; per bezoek worden ongeveer 5 pagina's bekeken. De vaakst bezochte pagina's binnen de website zijn (naast de homepagina) de overzichtspagina van case studies (in het Engels en het Nederlands), de overzichtspagina van artikels en de handleiding voor het identificeren van nitraatfilms. De meeste bezoekers zijn afkomstig uit België, Nederland of Frankrijk. In 2013 werden er in totaal 89 nieuwe items toegevoegd.

<http://www.dca-project.eu>

Aangezien het DCA-project midden 2013 eindigde, geven de bezoekersstatistieken van 2013 mogelijk een vertekend beeld in relatie tot de cijfers van 2012.

In de eerste jaarthelft van 2013 werd nog behoorlijk veel nieuwe content aan de website toegevoegd:

- de sectie 'Interviews' werd nog uitgebreid met interviews met de projectpartners (ervaringen, lessons learned, ...);
- de collecties die via DCA aan Europeana werden aangeleverd, zijn te bekijken via de Europeana API-implementatie op <http://www.dca-project.eu/collections>;
- de richtlijnen die als resultaat van het project werden opgeleverd, zijn opgenomen in een wiki die via <http://wiki.dca-project.eu/> toegankelijk is (linkt door van op de DCA-projectpagina).

In 2013 kende deze website 6.225 absoluut unieke bezoekers met een gemiddeld aantal

bezoekers van 708 per maand. Het totale aantal pageviews bedroeg 19.781; per bezoek worden ongeveer 2 pagina's bekeken. De meeste bezoekers zijn afkomstig uit België, Griekenland en Nederland. De vaakst bezochte pagina's binnen de website zijn (naast de homepagina) de informatie over het project, het overzicht van deliverables en de pagina 'documentation' die o.a. interviews en artikels bevat.

<http://www.opencultuurdata.be> en <http://appsforculture.be>

In het kader van Open Cultuur Data (zie 5.4.) werd een website gecreëerd die nieuws en updates over het project kon bevatten, de opengestelde datasets kon hosten, ... vanaf de lancering op 24 maart 2013 haalde opencultuurdata.be in 2013 11.743 pageviews en 2.252 unieke bezoekers. Deze bekeken gemiddeld drie pagina's; (naast de homepage) de pagina met overzicht van de open datasets, de pagina rond het Apps for Culture event, en de informatie over de masterclass. De website werd vooral bezocht na een vermelding in de PACKED-nieuwsbrief en kort voor de evenementen in september (Apps for Culture) en december (eindevenement). De website appsforculture.be was een website met tijdelijk karakter. Zij diende vooral ter ondersteuning van het evenement op 21 september 2013, en werd actief geconsulteerd van 16 april tot 8 oktober 2013. In die periode haalde de website 1.101 unieke bezoekers en 3.080 pageviews.

Naast deze websites beheert PACKED ook nog de Technology Watch Blog als onderdeel van CEST (zie ook 5.3.4.1) op <http://www.projectcest.be/blog> en de online tool rond duurzame preservatie op <http://www.scoremodel.org> (zie ook 5.1.7.1). De gebruikersmetingen van het Scoremodel startten in april 2013. In de periode tot het einde van het jaar werd de tool 1.644 keer bezocht door 1.289 unieke bezoekers. In totaal werden er 595 rapporten gegenereerd, waarvan 102 door PACKED- of DEN-medewerkers. 120 gebruikers registreerden zich; 281 rapporten werden anoniem aangemaakt.

9.1.1. Onderhoud van PACKED-website

Wegens tijdsgebrek werden er geen structurele technische wijzigingen aan het PACKED-website doorgevoerd in 2013.

9.1.2. Technisch optimaliseren van de CEST-website

Wegens tijdsgebrek werden er geen structurele technische wijzigingen aan het CEST-platform doorgevoerd in 2013.

9.1.3. Onderhoud en uitbouw van SCART-website

Wegens tijdsgebrek werden er geen structurele technische wijzigingen aan het CEST-website doorgevoerd in 2013.

9.1.4. Inbedden van projectwebsite(s)

Aangezien de afsluiting van het DCA-project enige vertraging heeft opgelopen is er op moment

van schrijven nog geen beslissing genomen hoe de content die ontwikkeld werd binnen het project op een zo duurzame manier mogelijk kan aangeboden of ingebed worden.

Voor het project 'Erfgoedzorg in de kunstensector' werd besloten om een nieuwe website op te zetten. De website haalt de content uit een kennisplatform. Door deze twee gescheiden te houden kan de content die verzameld en ontwikkeld wordt binnen het project, eenvoudig en efficiënt worden gebruikt op websites van andere instellingen die zich bezighouden met erfgoedzorg voor kunstinstellingen. De ontwikkeling van website wordt uitbesteed, de ontwikkeling van het kennisplatform gebeurt door PACKED vzw. Eind 2013 werd er een bestek opgemaakt voor de ontwikkeling van de website, die in het voorjaar van 2014 opgeleverd zal worden. De ontwikkeling van het kennisplatform werd eind 2013 aangevat.

9.1.5. Integratie Europeana API

In 2013 werd er zowel op de website packed.be als de projectwebsite dca-project.eu een onderdeel toegevoegd waar de collecties die respectievelijk met de hulp van PACKED vzw of via het DCA-project werden toegevoegd aan Europeana. Hiervoor werd gebruik gemaakt van de Europeana API.

9.2. DE PACKED-NIEUWSBRIEF

Deze vorm van communicatie bleef behouden. In 2013 verstuurd PACKED vzw maandelijks een dergelijke nieuwsbrief, met ontdubbeling gedurende de zomermaanden. In 2013 werden slechts 10 nieuwsbrieven verstuurd (november en december 2013 werden ook gecombineerd). Het adressenbestand bestaat uit ongeveer 1.500 geabonneerden. In totaal werden er in de nieuwsbrieven van 2013 ongeveer 150 items opgenomen.

PACKED vzw brengt in zijn nieuwsbrief nieuws over actuele onderwerpen binnen het digitaal cultureel erfgoedveld maar kijkt daarbij ook naar meer algemene thema's (zoals bv. auteursrechten of een tentoonstelling). Een belangrijk onderdeel van de nieuwsbrief is de stand van zaken van de lopende PACKED-activiteiten (update van de dagelijkse werking). Dit gebeurt onder andere door het expliciet vermelden van nieuws en updates rond CEST, projecten DCA en AthenaPlus, de werking in het kader van VIAA en het project Erfgoedzorg in de kunstensector. Het publiceren van opiniërende stukken werd wegens tijdsgebrek niet in de praktijk gebracht.

Het verzenden van de nieuwsbrief leidde in 2013 tot gestage vergroting van de naamsbekendheid van PACKED vzw, een verhoging van het aantal loketvragen, en de participatie van geregistreerde lezers in conferenties/workshops die aangekondigd werden in de nieuwsbrief. Ongeveer 110 personen registreerden zich in 2013 via de PACKED-website om de nieuwsbrief te ontvangen.

9.3. DIRECTE COMMUNICATIECAMPAGNE PACKED

Wegens tijdsgebrek werd deze actie ook in 2013 niet uitgevoerd. Deze actie is niet opnieuw opgenomen in het Actieplan 2014 en zal uiteindelijk niet uitgevoerd worden.

10. Algemene beheer

10.1. Rapportering aan algemene vergadering en raad van bestuur

In 2013 kwam de Raad van Bestuur van PACKED vzw vier keer samen; de algemene vergadering één keer. Tijdens deze bijeenkomsten rapporteerde coördinator Rony Vissers over de werking van PACKED vzw. De bestuursorganen keurden ook de begroting 2013, het jaarverslag 2013, het actieplan 2014 en voorlopige begroting 2014 goed.

10.2. Uitbreiding raad van bestuur

In 2013 onderzocht PACKED vzw de mogelijkheid om in haar bestuursorganen een vertegenwoordiger op te nemen van de privaatrechtelijke archiefsector. Dit resulteerde in gesprekken met Michel Vermote (Archiefbank Vlaanderen). Hij treedt in 2014 toe als bestuurslid.

Door het vertrek van de bestuurders Frie Depraetere en Eric Krols is PACKED vzw in 2013 ook begonnen met een zoektocht naar bestuurders om hen te vervangen. Hierbij heeft PACKED vzw ook aandacht voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van de bestuursorganen.

10.3. Personeelsbeheer

PACKED vzw heeft in 2013 drie nieuwe personeelsleden aangetrokken:

- Noortje Verbeke;
- Sanne van Bellingen;
- Alina Saenko.

Deze aanwervingen waren het resultaat van een publieke vacature.

In 2013 had PACKED vzw ook twee stagiairs:

- Annika Raïm;
- Djamila Bekkour.

PACKED vzw heeft in 2013 aandacht gehad voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van haar personeelsploeg. Onder de personeelsleden en stagiairs van PACKED vzw kon men in 2013 een zevental nationaliteiten ontwaren.

In 2013 zijn er een achttal gezamenlijke bijeenkomsten geweest van het volledige PACKED-team. Hiernaast is echter nog veelvuldig overlegd in kleinere groepjes.

10.4. Financieel beheer

Net als de voorgaande jaren is de boekhouding uitbesteed aan het bedrijf Studifisk; ook is de jaarrekening gecontroleerd door bedrijfsrevisor Michel Wera die bevestigd heeft dat ze een getrouw beeld geeft van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten. PACKED vzw boekte in 2013 een positief bedrijfsresultaat.

10.5. ICT-beheer

In 2013 waren er geen noemenswaardige wijzigingen in het ICT-beheer van PACKED vzw.

Er is wel bijzondere aandacht besteed aan het digitale archief van PACKED vzw. In 2013 is er

- een analyse gebeurd van de huidige situatie van het digitaal (en papieren) archief;
- een aangepast generiek archiefschema voorgesteld voor het digitaal (en papieren) archief;
- een selectielijst opgesteld;
- richtlijnen opgesteld voor het beheer van het statisch, semi-dynamisch en dynamisch archief;
- een plan uitgewerkt voor een 'trash day'.

(Ook aan het papieren is aandacht besteed door o.a. schoning, aankoop zuurvrije dozen, en labelling)

10.6. Beleid maatschappelijke en culturele diversiteit

PACKED vzw heeft in 2013 zowel in de samenstelling van haar Raad van Bestuur als haar personeelsploeg aandacht gehad voor maatschappelijke en culturele diversiteit.

10.7. Beleid duurzaamheid en ecologisch bewustzijn

PACKED vzw heeft in 2013 aandacht gehad voor duurzaamheid en ecologisch bewustzijn.

Duurzaamheid, en dan vooral digitale duurzaamheid, is een steeds terugkerend aandachtspunt in al onze activiteiten als expertisecentrum digitaal erfgoed.

Het ecologisch bewustzijn weerspiegelt zich vooral in het woon-werkverkeer (bijna uitsluitend openbaar vervoer en fiets), kantoorbeheer (papier wordt zoveel mogelijk vervangen door digitale bestanden) en huisvesting.

10.8. Aansluiting Vlaams Actieplan Armoedebestrijding

PACKED vzw heeft in 2013 aandacht gehad voor het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding.

11. TOELICHTING BIJ HET FINANCIËEL VERSLAG

Rekening 42

Dit betreft de projectsubsidie voor het DCA-project vanwege de Europese Commissie en vanwege de Vlaamse Gemeenschap.

Een deel van de Europese middelen op de DCA-rekeningen kon in 2013 nog niet uitgekeerd worden, aangezien de afronding van het project (financieel en inhoudelijk) nog niet voltooid was. Het bedrag op rekening 426000 duidt o.m. op middelen die nog overgemaakt kunnen worden aan projectpartners EPMAS en FTAPIES + interesten.

In 2013 ontvingen we de laatste schijf aan Vlaamse matching funds voor het project. PACKED treedt hierbij op als budgethouder voor Mu.ZEE en argos. Aangezien de evaluatie van het project door de Europese Commissie nog niet afgerond werd, kunnen deze middelen (€ 70.400) voor PACKED, MuZEE en argos samen) nog niet doorgestort worden.

Rekening 70/74

Toelichting bij enkele onderdelen van het totale omzetcijfer:

In 2013 ontving PACKED in het kader van betaalde onderaanneming bij het VIAA een totaalbedrag van € 70.571,70.

De omzet gemaakt in het kader van het Open Cultuur Data-project (€ 6.674,44) duidt op de middelen die we ontvingen

als financiële ondersteuning vanwege Departement CJSM (in vorm van bestelbon) ter waarde van € 5.749,44;

als inschrijvingsgelden voor de tweedaagse Masterclass (€ 925).

De omzet gemaakt via diverse BTW-plichtige opdrachten (dienstverlening aan derden) bedroeg in 2012 € 29.560,17.

De middelen die onder rekening 740500/1 staan, duiden op de middelen uit 2012 die voor de afwerking van het DCA-project in 2013 overgedragen werden (totaal € 48.405,29).

Rekening 492/3

Voor drie projecten moet er in 2013 een overdracht van middelen gebeuren naar 2014.

AthenaPlus: in 2013 werd 57% van de Europese subsidie voor dit project ontvangen + 30% van de Vlaamse subsidie, terwijl slechts 33% van de totale projecttijd verliep. Een bedrag van € 20.640,16 dient daarom overgedragen te worden naar 2014.

Voor het project Erfgoedzorg in de Kunstensector dient nog een deel van de ontvangen subsidie in 2013 overgedragen te worden naar 2014. € 39.000 stemt overeen met het loon van projectmedewerker Sanne Van Bellingen voor de resterende projectperiode in 2014 + andere projectonkosten (o.a. ontwikkeling toolbox).

De subsidie die in 2013 ontvangen werd in het kader van de samenwerkingsovereenkomst rond Erfgoedzorg in de Kunstensector met het Agentschap Kunsten en Erfgoed, moet integraal overgedragen worden naar 2014 aangezien deze samenwerking pas startte op 1 januari 2014.

Rekening 450/3

Sinds juli 2012 heeft PACKED vzw zijn BTW-nummer BE0871.517.086 opnieuw geactiveerd.

Deze beslissing werd genomen omwille van de sterke toename in de vraag naar het uitvoeren

van dienstverleningsopdrachten tegen betaling. In 2013 resulteerde dit in een positief saldo op de BTW-courant rekening van € 9.494,01.

Opmerking bij controleblad Excel beleidsrelevante gegevens

Het controleblad geeft aan dat er meer dan 10% verschil bestaat tussen de inkomsten en uitgaven. Zoals uit de balansdocumenten kan worden afgeleid is er inderdaad een aanzienlijke winst op het boekjaar 2013. De besteding van de middelen wordt echter gepland over de verschillende jaren die onderdeel zijn de huidige subsidieperiode. De opgebouwde reserve zal tijdig terug afgebouwd worden (bv. inzet bijkomende stafmedewerkers) met het oog op de maximaal toegestane limiet van overdracht op het einde van de subsidieperiode (eind 2016).